

మానవ అనుబంధాలు

శ్రీమాతారవిందుల ప్రవచనములు

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

మార్చి 2007

మానవ అనుబంధాలు

విషయసూచిక

నీకు అతిసన్నిహితంగా ఉండే దివ్యప్రేమానంద పారవశ్యం మానవులలోని మాధవప్రేమ. అక్కడ కూడా అది వైవిధ్యమైన బహుళ ఆనందం.

*

అతినికృష్టమైన క్రిమిని, పరమ ఏహ్యమైన నేరస్థుని నీవు ప్రేమించలేనప్పుడు నీ అంతరంగ దైవాన్ని ఎలా అంగీకరించి ఆమోదింపగలుగుతావు?

శ్రీఅరవిందులు

The Mother in Japan, 1917

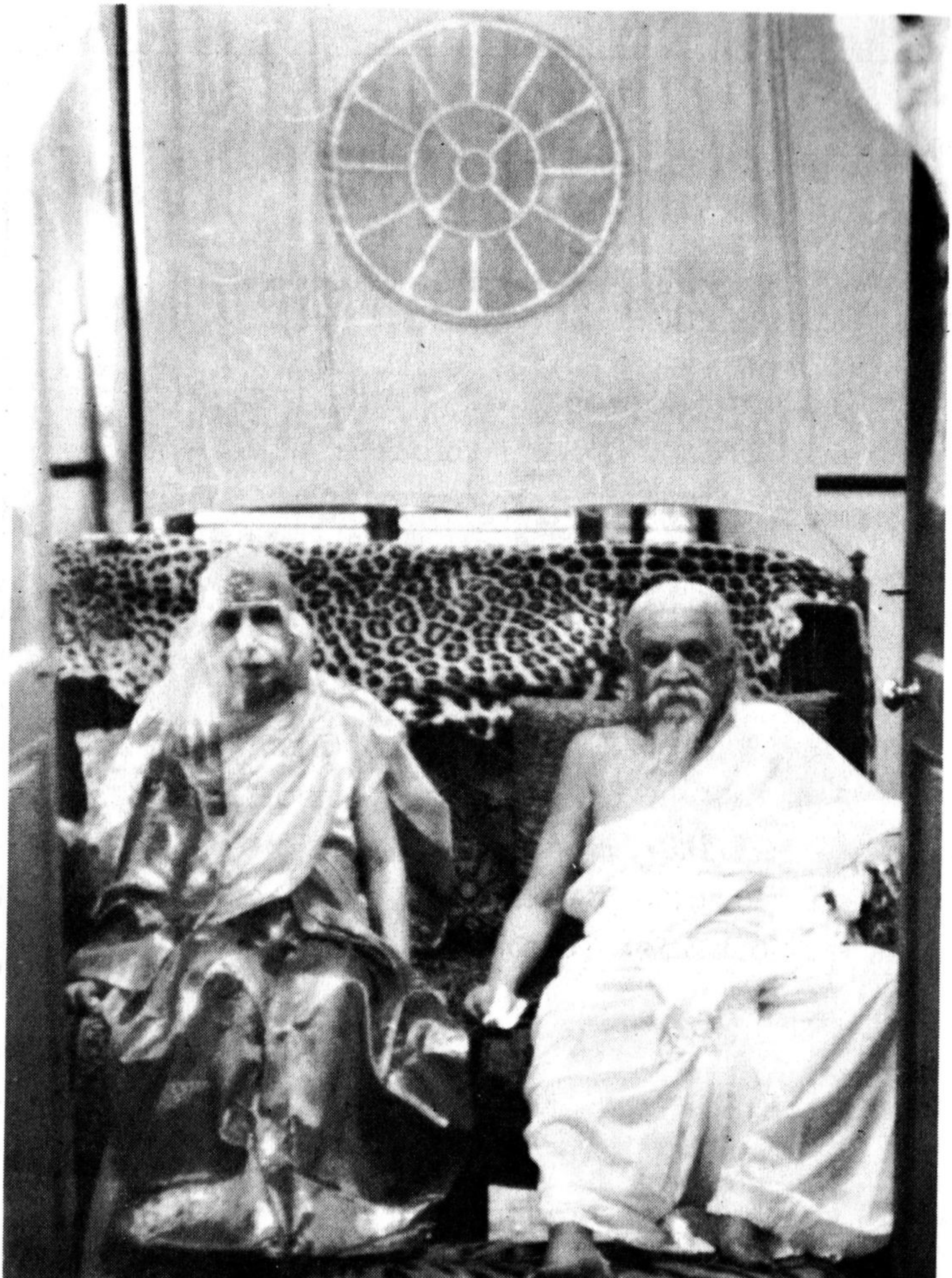
దైవం నీతోనే ఉన్నది

నీవు ఏకాంతంగా లేవు అనే విషయం ఎన్నడూ మరువకు. నీకు సహకరిస్తూ, ముందుకు నడిపిస్తూ దైవం నీతోనే ఉన్నది. నిన్నెన్నడూ ఉపేక్షించని చెలికాడు ఆయన. తన ప్రేమతో నిన్ను ఓదార్చి శక్తినిచ్చే స్నేహితుడు ఆయన. విశ్వసించు. ఆయనే అంతా నీకు సమకూరుస్తాడు.

*

దైవానికి మాత్రమే చెంది ఉంటూ, దైవం కోసం పని చేస్తూ అన్నిటికీ మించి, దైవశక్తి, శాంతి, సంతృప్తులనే అపేక్షిస్తూ ఉండటం ఆదర్శవంతమైన దృక్పథం. దయాపూరము దైవము. లక్ష్యాన్ని చేరుటకు మనకు అవసరమైనదంతా ఆయనే సమకూరుస్తాడు.

శ్రీమాత

ఆయన మాత్రమే సమర్ధుడు

దైవం నుంచి తప్ప మరెవ్వరి సహకారాన్నీ అన్వేషించకు. మరెక్కడి నుంచి సంతృప్తిని పొందకు. నీ అవసరాల పరితృప్తికి దైవాన్ని తప్ప మరెవ్వరినీ – దేని కోసమూ – అర్థించకు. నీ అవసరాలన్నీ భగవంతుడే తీరుస్తాడు. నీ బలహీనతలన్నీ భగవంతుడు మాత్రమే భరించి నివారిస్తాడు. నీకు కావల్సినదల్లా ఎప్పుడూ ఇవ్వటానికి ఆయన మాత్రమే సమర్ధుడు. మరెవ్వరి నుంచైనా సహకారాన్ని, సంతృప్తిని, సంతోషాన్ని – ఏదైనప్పటికీ – పొందాలని ప్రయత్నించావో, ఏదో సమయంలో బోర్లాపడతావు. మరి అదెప్పుడూ నీకు బాధ గలిగిస్తుంది – ఒక్కొక్కప్పుడు మరింతగా.

మూలం: శ్రీమాత

మనం ఒకరికొకరం బాగా దగ్గర అవుతుంటాం. ఇందుక్కారణా లను మనం జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే, మన అస్తిత్వపులోతుల్లో అనేక స్థాయిల్లో చేసే కార్యాచరణసరళి ఆధారంగా జరుగుతూన్నట్లు గమనిస్తాం.

ఈ బంధుత్వాలను నాలుగు ప్రధాన తరగతులుగా వర్గీక రించవచ్చు. మన కార్యాచరణ అంతా భౌతికం, ప్రాణికం, చైత్య, మానసిక అనే నాలుగు ప్రధాన అంశాల మీద ఆధారపడి జరు గుతుంది. ఆ నాలుగు ప్రధానాంశాలకు సంబంధించిన నాలుగు ప్రధాన తరగతులుగా మన బాంధవ్యాలను వర్గీకరించవచ్చు. ఒకటి లేక అనేక స్థాయిల నుండి ఈ బాంధవ్యాలు ఒకేసారి, లేదా ఒకదాని తర్వాత ఒకటిగా ఏర్పడి కొనసాగుతుంటాయి. మన కార్యచరణ గుణగణాల్నిబట్టి కూడా ఈ బాంధవ్యాల ప్రభావం వుంటుంది.

మనకొక భౌతికదేహం ఉన్నది కనుక, భౌతికసంబంధం తప్పనిసరిగా చెప్పాల్సి వస్తుంది. మనకు ఈ దేహాన్ని ఇచ్చిన వారి తోనూ, వారి మీద భౌతికంగా బాగా ఆధారపడిన వారందరి తోనూ మనకు, కాదనలేని బాంధవ్యం ఏర్పడుతుంది. వీటినే రక్త సంబంధాలంటాము. సన్నిహితత్వం ఇరుగుపొరుగువారితోనూ, ప్రయాణాల్లోనూ, బజార్లోనూ, ఇతరులతో పరిచయా లేర్పడతాయి. (నేనిక్కడో విషయం చెప్పదలచుకొన్నాను – ఈ చెప్పే విషయం మిగతా మూడు రకాల సంబంధాలకు కూడా వర్తిస్తుంది – అదే మిటంటే ఇలా ఏర్పడిన బాంధవ్యం తప్పకుండా భౌతికానికే సంబంధించినదై వుంటుందని చెప్పను, వాస్తవానికి చాలా అరు దుగా అలా అవుతుంది. ఎందుకనంటే మనం మన అస్తిత్వంలో ఒకే స్థాయి నుంచి మాత్రమే ఎప్పుడూ పనిచేస్తూ ఉండం. నా ఉద్దేశ్యం ప్రకారం ఇలాంటి సందర్భాల్లో ఏర్పడే భౌతిక బాంధవ్యం మిగతా మూడింటికన్న ఎక్కువ ప్రభావం కలిగి ఉంటుంది అని.)

ప్రేరణలు, కోరికలు ఒకే రకంగా ఉన్నా, లేక కలబోసుకోడానికి అనువుగా వున్నా ప్రాణికస్థాయిలో బాంధవ్యం ఏర్పడుతుంది.

ఆధ్యాత్మిక ఆకాంక్షలు ఏకోన్ముఖంగా సాగుతుంటే చైత్య సంబంధం ఏర్పడుతుంది.

పరస్పరం ఇష్టపడి గౌరవించుకోగలిగే ఒక రకమైన మనోభావాలు, ఉన్నప్పుడు మానసికబాంధవ్యం ఏర్పడుతుంది. భౌతికంగా భౌతిక కారణాలవల్ల సన్నిహితులైనవారికి, భౌతికపరమైన సహకారం అందించగల్గుతాం, అందించాలి కూడా. మిగిలిన ఏ ఒక్క వర్గం యొక్క ప్రాబల్యం అంత ప్రస్ఫుటంగా వ్యవస్థీకరింపబడకపోయినప్పటికీ, మనయొక్క సత్వపులోతులలో, సంక్లిష్టతలలో క్రమపద్ధతి వ్యవస్థీకరించగల్గినపుడు మాత్రమే ఇది సంభావ్యం కాగల్గుతుంది.

మన కుంటుంబ సభ్యులకు లేదా ప్రయాణాలలో యాదృచ్ఛికంగా కలుసుకొన్నవారికి కొన్ని మినహాయింపులతో, మనం చేయగల భౌతికస్థాయి అత్యుత్తమ సాయం అవుతుంది. అలాగే జబ్బుపడ్డప్పుడు, ప్రమాద సమయాల్లో చేయగల ఆర్థికసాయం కూడా.

కళకు సంబంధించిన ఇతర అభిరుచులు కలిసినందువల్ల మనకు ఆకర్షితులైనవారిలో దిద్దుపాటు చేయవలసి వస్తే సరిదిద్దటం ద్వారా సమతుల్యత నేర్పరచడం ద్వారా, లేదా వారి ఇంద్రియశక్తుల్ని సరైన మార్గంలో నడపడం ద్వారా వారిని ప్రోత్సహిస్తూ సాయపడాలి.

అభివృద్ధి కొరకు ఉమ్మడి ఆకాంక్షవల్ల మనకు సన్నిహితులైనవారికి, మనం ఆదర్శంగా ఉంటూ అనురాగపూర్వకంగా మనం మార్గదర్శకులం కాగలం.

చివరగా, భావసారూప్యతవల్ల మనకు చేరువైనవారిపై మన బుద్ధిప్రకాశాన్ని వారిపై ప్రసరింపచేయడం ద్వారా వారి ఆలోచనాపరిధిని విస్తృతం చేసి, వారిని మరింత వివేకవంతులుగా, ఆదర్శప్రాయులుగా చేయగలం.

...మొత్తం మన అస్తిత్వపు నాలుగు ప్రాకారాలలోనూ మనకు సన్నిహితం కాగలిగినవారు చాలా అరుదు. వీళ్లే ప్రాణ స్నేహితులు కాగలరు. వారి మీదే మన చర్యలు, అత్యంత సమగ్ర, పరిపూర్ణ ప్రయోజనం కలిగించే ప్రభావాన్ని చూపుతాయి.

ఇద్దరు మనుష్యుల మధ్య బాంధవ్యం ఎంతకాలం వుంటుం దనేది అంతస్సత్వాలలో ప్రగాఢంగా, వారిని బంధించే సారూప్య తల మీద ఆధారపడి వుంటుంది.

మన సమస్తంలో ఉన్న శాశ్వత అంతస్తత్వంతో సంపర్కం కలిగి ఉన్నవాళ్లు మాత్రమే, శాశ్వతంగా ఒక్కరై వుండగలరు. ఇక్కడ మరెవరైనా అన్నివేళలా నిరంతరాయంగా సన్నిహిత లేక దూరస్థ మిత్రులుగా ఉండిపోతారు.

మన అస్తిత్వపు తెలియని అంతరంగపు లోతుల్లో, మనకు ఎదురయ్యే అనుభవాలపై మనం ఈ స్నేహితులను కలుసుకో గలమో లేదో ఆధారపడి వుంటుంది. అంతేగాక ఈ కలయిక జరిగినపుడు, మన దృక్పథం మొత్తం పూర్తిగా మారిపోతుంది.

మనలోని దైవత్వంతో మమేకమైనపుడు మన అంతరంగ లోతుల్లో సర్వంతోనూ ఒకటవుతాము. ఆ దైవత్వం ద్వారా, ఆ దైవత్వంవల్ల సమస్తజీవులతోనూ సంసర్గం కలుగుతుంది. అపుడు సమస్త ఇష్టాయిష్టాల నుండి, ఆకర్షణవికర్షణాల నుండి స్వేచ్ఛ పొంది, ఆ దైవత్వానికేది సన్నిహితమో దానికి దగ్గరౌతాము, దానికేది దూరమో దానికి దూరమౌతాము.

*

...నీకు జంతుచేతన వుంటే జంతువులా ప్రేమిస్తావు. ఒక సాధా రణ మనిషి చేతన నీకుంటే, సాధారణ మనిషిలా ప్రేమిస్తావు. ఒక మేధావంతుని చేతన నీకుంటే, అతనిలా నీవు ప్రేమిస్తావు. నీకు భగవంతుని చేతన వుంటే భగవంతునిలా ప్రేమిస్తావు. ఇది పిల్లలు కూడా గ్రహించగలిగేంత తేలిక విషయం. అభివృద్ధి చెందాలనే ప్రయత్నంతో, అంతర్గత రూపాంతరీకరణంతో ఆకాంక్ష, వికాసంతో, నీవు ఒక చేతన నుండి మరో చేతనలోనికి పయ నిస్తావు. నీ చేతన అంతకంతకు విశాలమవుతుంటుంది. అలాగే

నీ వనుభవించే ప్రేమ కూడా విశాలమూ, మరింత విశాలమూ అవుతుంది. స్పష్టమైంది కదూ!

పరిశుభ్రమైన నీటిని తీసుకో. స్ఫటికంలా మెరిసే రాళ్లపై నుంచి ప్రవహించే నీటిని, ఒక మోస్తరు పాత్రలో సేకరించు. ఈ పాత్రలో ఎంతో కొంత బురద ఉందనుకో, నీవు సేకరించిన, పైనుంచి ప్రవహిస్తూ వచ్చిన నీరు ఇదేనని చెప్పలేవుగా. ఆ పాత్రలో బురదరూపంలో అనేకం కలిసి ఉన్నందువల్ల, నీవు సేకరించిన నీటికి, దీనికీ పోలిక ఉండదు. అలాగే, ప్రేమ అంత స్సారంలో ఎంతో పరిశుద్ధమైనది, స్ఫటికంలా స్వచ్ఛమైనది, పరిపూర్ణమైనది, అయినా మానవచేతనలో ఎంత ఎక్కువ వుంటే అంత కలుషితమవుతుంది.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: కె.వి. రావు

అనుబంధాలు

నీవు చెప్పే విషయం మానవస్వభావానికి సహజం. భావసారూప్యత వల్ల ఏకాభిప్రాయం స్వభావంలోని ఏదో ఒక అంశంలో పరస్పర ఆకర్షణవల్ల, ఒకరికొకరు దగ్గరవుతారు. హర్షామోదాలు కలిగించేవి. లేదా తాను మంచి లక్షణాలనుకొన్నవన్నీ బహుశా, నిజాని కతనిలో లేకపోయినా, లేదా ఊహించినంతగా లేకపోయినా, వున్నట్లు భావించడం మొదట్లో జరుగుతుంది. కాని సన్నిహితంగా మెలగడంతో ఆతని స్వభావంలో భావసారూప్యతలేని ఇతర అంశాలు తెలుస్తాయి – స్వభావ వైరుధ్యాలు, అహంకార ఘర్షణలు తెలుస్తాయి. చిరకాలం స్నేహం లేక ప్రగాఢప్రేమ వున్నట్లయితే ఈ సంబంధంలోని యిబ్బందుల్ని అధిగమించి సామరస్యస్థితికి చేరుకొని ఒకరితో ఒకరు సర్దుకుపోవచ్చు. కాని చాలా తరచుగా ఇలా జరగదు, లేదా పరస్పర సర్దుబాటు ధోరణిని త్రిప్పికొట్టేంత తీవ్రమైన అసమ్మతి చోటు చేసుకోవడం,

లేదా తిరిగి కోలుకోలేని విధంగా అహం దెబ్బతినడం జరుగుతుంది. అలాటప్పుడు వానిలో అన్నీ దోషాలే కన్పించడం, అల్పమైనవి, అనల్పంగా లేనివి ఉన్నట్లుగా చూడటం జరుగుతుంది. మొత్తం దృక్పథమే మారిపోవచ్చు, మంచి చెడుగా మారటం ఒకరికొకరు ఎడమైపోవడం, విరోధభావం పెంచుకోవడం కూడా జరుగుతుంది.

మానవజీవితంలో ఎప్పుడూ జరిగేదిదే. కాని దీనికి విరుద్ధంగా కూడా, అంటే చెడు మంచిగా, వైరుధ్యం సామరస్యంగా మారడం కూడా జరుగుతుంటుంది, కాని అంత తేలిగ్గా మాత్రం కాదు. ఒక వ్యక్తిని గురించి చెడు అభిప్రాయం కలగడం, లేదా చెడ్డవాడు అన్పించడం ఏదో ఒక్క కారణం వల్లే కాకపోవచ్చు అనేది కూడా నిజమే. అనేక కారణాలవల్ల అంటే బాహ్యాకారణం లేకుండా ఏర్పడే సహజ అయిష్టత, ఈర్ష్య, అభిప్రాయ బేధాలు కూడా కారణం కావచ్చు. అవతలి వానిని ప్రశాంతంగా గమనించాలి. గుణదోషాలమీద ఎక్కువ దృష్టి పెట్టి చూడగూడదు. చెడుభావం లేకుండా అపార్థం చేసుకోకుండా, ప్రశాంత మనోదృక్పథంతో దర్శించగలగాలి.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె.వి. రావు

భగవంతుడే ఆచార్యుడుగా శిష్యరికం, తండ్రిగా పుత్రత్వం మాతగా మృదుత్వం, ఇష్టసఖుని కరచాలనం, సహచరుని ఆనందహేల, యజమానిగా సేవానందము, ప్రేమికుని దివ్యప్రేమావేశం – ఇవి సప్తవిధ దివ్యాశీస్సులు – మానవునికి. వీటిని ఒక మహోత్కృష్ట ఇంద్రచాపవర్ణబంధంగా ఏకోన్ముఖం కావించలేవా? అపుడు నీకిక స్వర్గమేల? అద్వైతుని విముక్తినే అధిగమిస్తావు కదా!

– శ్రీఅరవిందులు

మన అత్యుత్తమ స్నేహితుడు

"అత్యుత్తమశ్రేణిలో మనం ఉండాలని అభిలషిస్తూ, మనల్ని ప్రేమిస్తూ, మన స్థాయి నుండి దిగజారకూడదని ఆకాంక్షించేవాడే అత్యుత్తమ స్నేహితుడు."

దీనిపై శ్రీమాత ఇలా వ్యాఖ్యానించారు –

...మనస్సులో ఏదో నిగూఢంగా ఉంచుకుని ఈ సూక్తి రాశారు. సాధారణంగా ఆ విషయాన్ని మరిచిపోతుంటాం. ఎవరి స్థాయిలో వారుండాలని సాధారణంగా ఎవరూ తన మిత్రుల్ని కోరుకోరు. వారు కోరిన విధంగా ఆ మిత్రులు ప్రవర్తించాలని కోరతారు. ఒక వ్యక్తి ఒక ఆదర్శాన్ని రూపొందించి, దానిని ప్రతి వ్యక్తికి వర్తింపచేయాలని చూస్తాడు. కాని... నాకు ఒక విషయం గుర్తుకొస్తున్నది. ప్రఖ్యాత రచయిత టాల్‌స్టాయ్ కుమారుని నేను జపాన్‌లో కలుసుకున్నాను. మానవుల మధ్య సంఘీభావాన్ని సాధించాలన్న ఆశతో అతను ప్రపంచం నలుమూలలా తిరిగాడు. అతని ఉద్దేశ్యం మంచిదే. కాని అతను అనుసరిస్తున్న విధానం సంతోషకరంగా లేదు. ప్రపంచంలో ప్రతి వ్యక్తి ఒకే భాష మాట్లాడితే, ఒకే విధంగా దుస్తులు ధరిస్తే, ఒకే విధంగా భుజించి, ప్రవర్తించినట్లయితే అనివార్యంగా సమైక్యతకు దారితీస్తుందని అతను చాలా సీరియస్‌గా చెప్పారు. దీనిని సాధించటానికి నీ ప్రణాళిక ఏమిటని అడుగగా, ఒక క్రొత్త, విశ్వజనీనభాషను బోధిస్తూ, ఒక కొత్త విశ్వజనీన వేషధారణను, కొంగ్రొత్త విశ్వజనీనమైన అలవాట్లను నేర్పితే చాలు. అంతే. అదే తాను చేయదలచుకున్నది అని అతను అన్నాడు.

(నవ్వుతూ) ప్రతి ఒక్కరు తన చిన్నవలయంలో అలాగే వుంటారు. ఒక అందమైన, ఉదాత్తమైన, దివ్యమైన భావం, ఆదర్శం అతనికి ఉన్నాయి. ఆ భావాన్ని అందరిపై రుద్దాలని అనుకున్నాడు. భగవంతుని గూర్చి చాలామందికి ఒక నిర్దిష్టభావం ఉంటుంది. తమ శక్తికొలది ఆ భావాన్ని జనం మీద రుద్దాలని ప్రయత్నిస్తారు. తమ ప్రాణం పోయేదాకా వారు నిరుత్సాహం

చెందరు. ఈ స్వతస్సిద్ధమైన, దాదాపు అచేతనమయమైన ధోరణి నా మనస్సులో మెదలాడుతోంది. "అదే, అది నీవు చేయాలను కుంటున్నావు" అని నేను మీతో అంటే – "ఏమిటి? అదా! నా జీవితంలో అది ఎన్నడూ చేయను" అని అంటారు.

తన స్నేహితులైనవారు ఎలా ప్రవర్తించాలో తాను అను కున్న రీతిలో ప్రవర్తించనందుకు కొందరు వారిని నిందిస్తారు. అందువల్ల వారు తమ మిత్రుల జీవనవిధానాన్ని విమర్శిస్తుంటారు. ఈ విశ్వంలో ఏ రెండూ ఒకేలా వుండవు. అనంత అనేకత్వపు సామరస్యం కోసం ఈ విశ్వం నిర్మించబడింది. రెండు కదలి కలు, అంతదాకా ఎందుకు రెండు చైతన్యాలు ఒకేలాగా వుండవు. ఈ విషయం మనం మరిచిపోతాము. మనం జోక్యం చేసుకుని, మనం ఆలోచించినట్లే అవతలి వ్యక్తి ఉండాలని కోరుకునే హక్కు మనకు లేదు. నువ్వు ఒకలాగ ఆలోచిస్తే, అదే విధంగా అవతలి వ్యక్తి ఆలోచించడు. నువ్వు ఒక రకం వ్యక్తివైతే, ఆ రకంగానే మరో వ్యక్తి ఉండడు. ఈ ప్రపంచంలో ప్రతి వస్తు వును దాని స్థానంలో ఉంచి, విభిన్నంగా కనిపించే సమస్త వస్తు వుల్ని, ధోరణులను సమన్వయం చేయాలి, వాటి మధ్య సామ రస్యం సాధించాలి. ఇదీ మనం నేర్చుకోవలసింది. సారూప్యత లోనే సంపూర్ణ సామరస్యం ఉండదు. ప్రతి వస్తువును అది ఉండ వలసిన స్థానంలో ఉంచి సామరస్యం సాధించాలి. తనలాగే తన స్నేహితుడు ఉండాలని కోరుకోకూడదు. అతను అతనిలాగే ఉండాలి. నిజమైన స్నేహితుడు కోరవలసినది ఇదే.

నేను మొదటి వాక్యంలోనే చెప్పాను – "నువ్వు అత్యుత్తమ స్థాయిలో ఉండటాన్నే ప్రేమిస్తాడతను" అధమస్థాయికి దిగజారి, తనతోపాటు తెలివితక్కువ పనులు చేయాలని నిన్ను ప్రోత్సహిం చడం, తనతోపాటు దుష్కార్యాలు చేయాలని కోరడం, నువ్వు చేసే అన్ని నీచకార్యాలను ప్రశంసించడం – ఇది తప్పు. అటు వంటివాడు నిజమైన మిత్రుడు కాడు. నీ అత్యుత్తమస్థాయిలో నిన్ను చూసి ప్రేమించేవాడే నిజమైన మిత్రుడు అని నేను రాసిన సూక్తిలో మొదటి మాటల అర్థం.

ఎవరైనా ఒక స్నేహితుడు దిగువస్థాయికి పతనమైతే, అతనిని చూసి బాధపడని వానితో కొందరు స్నేహం చేస్తారు. తెలివితక్కువ పనులు చేసేందుకు ప్రోత్సహించే వ్యక్తి తన ఉత్తమమిత్రుడని కొందరు భావిస్తారు. స్కూలు ఎగ్గొట్టి, రోడ్లపై బలాదూరుగా తిరగడం, తోటలలో పండ్లు దొంగిలించడం, టీచర్లను ఆటపట్టించడం – అటువంటి తెలివిహీనమైన పనులు. నేను ఎవర్నీ వ్యక్తిపరంగా కించపరచడం లేదు. కాని ఇటువంటి ఉదాహరణలు ఎన్నైనా ఇస్తాను. వారు నీ నిజమైన స్నేహితులు కారు. కాని వారే నీకు అనుకూలమైనవారు. నువ్వు తప్పుచేస్తున్నా నీకా విషయం చెప్పరు. "రోడ్లపై షికార్లు కొట్టడానికి బదులు, నీచమైన పనులు చేయడానికి బదులు, స్కూలుకు హాజరైతే, ఎంత బాగుంటుంది!" అని ఎవరైనా అంటే – "నన్ను విసిగించకు, నువ్వు నా మిత్రుడివి కావు" అని సాధారణంగా జవాబు వస్తుంది. వ్యక్తిగతంగా విమర్శించడం కాదు. దురదృష్టవశాత్తు సర్వసాధారణంగా జరిగేది ఇదే.

అఖండమైన ప్రజ్ఞతో, క్లాసులో ఉత్తమస్థాయికి చేరిన విద్యార్థులు, చిత్తశుద్ధితో చదువుకొనేవారు ఇటువంటి స్నేహంతో పూర్తిగా చెడిపోవడం నేనెరుగుదును. అటువంటివారు స్నేహితులు కారు. శత్రువులు. అంటువ్యాధికి మనం ఎలా దూరంగా ఉంటామో, అటువంటి శత్రుమూకనుండి మనల్ని మనం రక్షించుకోవాలని, ఆ పిల్లలకు నేను హితవు చెప్తున్నాను.

అంటువ్యాధి సోకిన రోగిని ఆరోగ్యవంతులనుండి వేరు చేస్తారు. ఆ అంటువ్యాధి వ్యాపించకుండా చర్యలు తీసుకుంటారు. కాని దుష్ప్రవర్తన, దుర్గుణాలు, అబద్ధాలతో వ్యాధిగ్రస్తులైనవారు అంటువ్యాధికన్న ప్రమాదకరమైనవారు. అటువంటివారికి దూరంగా ఉండాలి. దుష్కార్యాలు చేయవద్దని, నీచప్రవృత్తులను ప్రతిఘటించాలని కోరేవాడే అత్యుత్తమ మిత్రుడు. వాడే అసలు స్నేహితుడు. అటువంటివారితో చేతులు కలుపు. అంతేకాని, నీలోని దుర్గుణాలను పెంచి పోషించి, నీతో దుష్టలీలలను సాగించేవారిని విడిచిపెట్టు. అంతే నేను కోరేది. ఇంతకన్న దీనిని

గురించి శ్రమించవద్దు. నా మనస్సులో వున్నవారు నేను చెప్పిన మాటలు అర్థం చేసుకోగలరని ఆశిస్తాను. నీకన్నా బుద్ధిమంతులైనవారిని నీ మిత్రులుగా ఎంచుకో. నిన్ను ఉదాత్తశిఖరాలకు తీసుకునివెళ్లి, నిన్ను నీవు జయించేటట్లు చేయగలిగినవారిని, మరింత ఉత్తమంగా పనులు చేసి, పురోగమించేటట్లు చేయగలిగినవారితో స్నేహం చెయ్యి. చివరిగా ఒక మాట! అత్యుత్తమ మిత్రుడు దైవం కాదా! అతనితో అన్నీ చెప్పుకోవచ్చు. ప్రతి విషయం వెల్లడించవచ్చును. మనం చేసే తప్పులను రూపుమాపే శక్తి, కారుణ్యం ఆ దైవంలో సాక్షాత్కరిస్తాయి. నిజమైన సిద్ధికి, జీవనసాఫల్యానికి మార్గం తెరుచుకొంటుంది. అతనే నిన్ను పూర్తిగా అర్థం చేసుకోగలడు. అతనే నీలోని అపభ్రంశలను, అవలక్షణాలను తుడిచిపెట్టగలడు. మార్గమధ్యంలో నీకు సాయపడేది అతనే. నవ్వు అపజయం పొందకుండా, పతనం కాకుండా కాపాడేది అతనే. గమ్యం వైపు తిన్నగా నిన్ను నడిపించేది అతనే. అతనే నిజమైన ఆప్తమిత్రుడు. కష్టసుఖాలలో నీతో కలిసి నడచినవాడు అర్థం చేసుకోగలడు. నీ కన్నీటి బ్రతుకుకు, గాయాలకు అమృతస్పర్శ లాంటి చల్లని హృదయం అతనిది. నీకు అవసరమైతే నీ చెంత ఎప్పుడూ నిలబడి వుంటాడు. నువ్వు చిత్తశుద్ధితో పిలిస్తే అతను పలుకుతాడు. నిన్ను సరియైన మార్గంలో నడిపిస్తాడు. నిన్ను సముద్ధరిస్తాడు – ముమ్మాటికీ నిజంగా నిన్ను ప్రేమించేవాడు.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

*

పురుషుడు, స్త్రీ మధ్య కన్నా, ఇద్దరు పురుషుల మధ్య లేదా ఇద్దరు స్త్రీల మధ్య స్నేహం పెంచుకోవడం తేలిక. ఎందువల్ల అంటే అక్కడ కామప్రవృత్తి చొరపడటం ఉండదు స్త్రీకి, పురుషునికి మధ్య స్నేహంలో ఏ క్షణంలోనైనా ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో కామప్రవృత్తి ప్రవేశించి కల్లోలం రేపుతుంది. స్త్రీపురుషుల మధ్య పవిత్రమైన నిష్కామ అనురాగం అసంభవం కాదు. అటువంటి

స్నేహం మనగలుగుతుంది. గతంలో ఇటువంటి స్నేహం పరిఢ విల్లింది. నిమ్నప్రాణికం (lower vital) ప్రక్కదారిగుండా దొంగ లాగ ప్రవేశించనివ్వకూడదు. స్త్రీపురుమల మధ్య ఒక సామరస్యం, ఒక ఆకర్షణ ఉన్నాయి. రహస్యమైన లేదా బాహాటమైన నిమ్న ప్రాణిక (sexual) ప్రాతిపదికకి అతీతంగా అవి ఆధారపడి వుంటాయి. ఆ సామరస్యం ముఖ్యంగా మానసిక, చైత్యపురుష లేదా ఉన్నత ప్రాణిక పునాదులపై లేదా వాటి మిశ్రమంపై ఆధా రపడి వుంటుంది. అటువంటివారిలో స్నేహం సహజసిద్ధంగా పెరుగుతుంది. దానిని అధోస్థాయికి పడదోయటానికి కాని, విచ్ఛిన్నం చేయడానికి కాని, నిమ్నశక్తులకు అవకాశమే లేదు.

ప్రాణికస్థాయిలోనే అసురశక్తి ఉంటుందని, చైత్యపురుష ప్రేమ ఉదాసీనంగా ఉజ్వలరహితంగా ఉంటుందనుకోవటం పొర పాటు. చైత్యపురుషప్రేమ అంటే సుహృద్భావం కాదు. విస్పష్ట మైన సుహృద్భావం అభిలషనీయమే. ప్రేమ అంటే ప్రేమే. అది కేవలం సుహృద్భావం కాదు. చైత్యపురుషప్రేమ కవోష్ణ లలితం. ప్రాణికజ్వాలకి మించిన జాజ్వల్యమానమైనది. చైత్యప్రేమలోని జ్వాల వినిర్మల దీప్తిశిఖ. అహంకార కామాగ్నిజనిత కాంక్షను తృప్తిపరచడం వల్ల చల్లారేది కాదు. అది ధవళాగ్ని విస్ఫులింగం. ఎర్రని జ్వాల కాదు. ప్రగాఢతలో అరుణారుణజ్వలిత జ్వాలకన్న ఈ శ్వేతాగ్ని తక్కువేమీ గాదు. మానవసంబంధంలో, మానవ ప్రకృతిలో చైత్యప్రేమ పూర్ణసాక్షాత్కారం కాకపోవచ్చు. దానిని భగవంతుని వైపు ఉద్ధరించినప్పుడు, అది అతితేలికగా పూర్ణానం దజ్యోతిగా ప్రజ్వరిల్లుతుంది. మానవసంబంధాలలో ఈ చైత్యప్రేమ ఇతర నిమ్నశక్తులతో కలిసిపోతుంది. ఆ శక్తులు దానిని ఉప యోగించుకోవాలని తాపత్రయపడి, వాటి నీలి నీడలు ప్రసరి స్తాయి. చాలా అరుదైన క్షణాలలోనే తన పూర్ణప్రగాఢ సముజ్వల వికాసాన్ని అభివ్యక్తం చేయకలుగుతుంది. లేనిపక్షంలో అది సర్వసాధారణరూపంలోనే వుంటుంది. అయినా మౌలికంగా ప్రాణి కమైన ప్రేమలో సైతం ఉన్నత శిఖరాలు అందుకొంటుంది. ఉత్తమ మాధుర్యం, మార్దవం, విశ్వాసం, ఆత్మార్పణం, ఆత్మత్యాగం,

ఆత్మల మధ్య దివ్యస్పర్శానుభవం, మానవప్రేమను సముద్ధరించే సముదాత్త ఆదర్శ పరిస్పందనలు – ఇవన్నీ చైత్యపురుష శిఖరాలనుండి ప్రసరించే దివ్యకిరణాలు. చైత్యపురుషప్రేమ మానస, ప్రాణిక, భౌతిక, మానవప్రేమను నియంత్రించి, రూపాంతరం చెందిస్తే, దివ్యచైత్యప్రేమ యొక్క ప్రతిబింబంగా సాధారణ ప్రేమ భూమిపై ప్రకాసించగలదు. నిజమైన పూర్ణప్రేమకు సన్నద్ధమవగలదు. ఆ ప్రేమ ఈ ద్వంద్వ జీవితంలో ఆత్మ, ఆత్మయొక్క ఇతర ఉపకరణాలు సమగ్ర, సంపూర్ణ సాయుజ్యంగా భాసిస్తుంది. అటువంటి ప్రేమయొక్క అసంపూర్ణ సాక్షాత్కారం సైతం బహు అరుదు.

పూర్ణయోగంలో మానవప్రకృతిలోని జ్వాలను దివ్యంగా మార్చాలి. మిగతాదంతా నిజమైన ప్రాతిపదిక కోసం (for the true basis) నిరీక్షించాలి. సాధారణ మానవచైతన్య సైకత స్థలంలో, బురద నిండిన చైతన్యక్షేత్రంలో ఉన్నత ఆదర్శాలను (ప్రేమ) నిర్మించాలనుకోడం సురక్షితం కాదు. అంతమాత్రాన స్నేహాలను వదులుకోమని అర్థం కాదు. కేంద్రీయమైన దివ్యజ్వాలకు దిగువన ఉండాలి. భగవంతునితో సంబంధం ఏర్పరుచుకోడం తన ఏకైక ప్రగాఢ లక్ష్యంగా చేసుకున్న సాధకునికి అతని సాధన పూర్ణశక్తిప్రదమై శోభిల్లుతుంది. మన అన్వేషణ దివ్యతరచైతన్య సాధన కోసం. అటువంటి మహానీయ చైతన్యస్థరం నుండి జాలువారే కిరణప్రసారమే చైత్యప్రేమగా భాసిల్లుతుంది. ఆ వెలుగులోనే చైత్యప్రేమ తన్నుతాను కనుగొంటుంది. అంతవరకు ప్రకాశవంతమైన పరిపూర్ణ ఆత్మరూపం ఆవిష్కరించడం కష్టం.

P.S: మనస్సు, ప్రాణికం, – ఇవి ఆత్మకి ఉపకరణాలు. అవి తమ కోసం తాము పనిచేస్తే, అజ్ఞాన, అసంపూర్ణ ఫలితాలే వస్తాయి. చైత్యపురుష ఆత్మోపకరణాలుగా వాటిని మలుస్తే, అవి దివ్యసాఫల్యతను సంతరించుకోగలుగుతాయి. ఇదే ఈ యోగంలో రూపాంతరీకరణం అంటే.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

నమ్మతగినది కాదు మానవప్రేమ

మానవ అనురాగం విశ్వసనీయమైనది కాదు. కారణం – అది స్వార్థకామనపై ఆధారపడి ఉంటుంది. అస్పష్ట అస్వచ్ఛతలతో కూడిన అహంభావపూరిత ఉద్వేగమది. అయినా ఒకప్పుడు అది మరింత సుస్పష్ట తేజోమయకాంతులతో కలకల్లాడుతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు తామసిక ప్రచోదనలకు అలవాటుపడి ఉంటుంది. మరొకప్పుడు రాజసికమైన ప్రాణిక ఉద్వేగభరిత పరివర్తనలతో కూడి ఉంటుంది. ఇంకొకప్పుడు నిస్వార్థ సాత్వికభావనలతో కూడి ఉండటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ప్రాథమికంగా ఇది వ్యక్తిగత అవసరం. ఏదో రకమైన బాహ్యాంతర ప్రతిఫలాపేక్షకి నిర్దిష్టమై ఉంటుంది. అవసరం తీరాక, ప్రతిఫలప్రాప్తి పొందాక, దానంతటదే నీరుకారిపోయి, నిస్సార నిరుత్సాహపూరిత అవశేషంగా మిగిలి ఉంటుంది. అవసరార్థం వేరొచోటుకి మరలిపోతుంది. మరింత తీవ్రస్థాయిలో అల్లకల్లోలాలు, ఘర్షణలు, కలహాలు, అహంకారపూరితకలతలు, స్వార్థపరత్వం, బలాత్కారాలు, కోపతాపాలు, పొరపాట్లు, ద్వేషాలు, విరోధాలు – వీటితో మరింత చికాకు కలిగిస్తుంది. ఈ అనురాగాలు పూర్తిగా అంతరించిపోతాయని కాదు. అంతర్బుద్ధిపరమైన తామసిక సహజప్రచోదనలు, కుటుంబసంబంధమైన కొన్ని రాజసిక అనురాగాలు వీటిని నిలిపి ఉంచుతాయి. ఉగ్రమైన విరోధాలే కావచ్చు, కలతలు కావచ్చు, ఒకరికొకరికి పొసగనివే కావచ్చు – అయినా ప్రాణికస్థాయి పరస్పర అవసరాలు తీర్చుకునేటందుకు ఇవి కలిపి, నిలిపి ఉంచుతాయి. కలుస్తూండటం, విడిపోతూండటం, దెబ్బలాడుకుంటూ ఉండటం, మళ్లీ సమాధానపడుతూండటం, తిరిగి దెబ్బలాడుకుంటూ ఉండటం – ఈ తంతు సమయానుకూలంగా జరుగుతూంటుంది. సాత్వికానురాగాలు, ఒక బాధ్యతగా మాత్రమే కాక, ఆదర్శపూరితాలై, ఒక ఆలంబనంతో, కాఠిన్యత, తీవ్రత తగ్గి అంత ప్రస్ఫుటంగా కాకపోయినా నిలిచి వుంటాయి. మానవానురాగాలు చైత్యపురుష మూలకంతో సంసర్గం కలిగినపుడు మాత్రం పరిపు

ష్టమవుతవి. విశ్వసనీయతను సంతరించుకుంటవి. మనసుకి పట్టి ఉంటాయి. సత్వము నంతటినీ వశం చేసుకుంటాయి. ఆ కారణం గానే మానవానురాగాలలో కెల్లా శాశ్వతత్వము సంతరించుకుని ఉండగలిగేది స్నేహం. కారణం – అక్కడ ప్రాణిక చైతన్యం తాలూకు జోక్యం బహుస్వల్పం. అహంకారపూరిత ఉద్వేగమే అయినప్పటికీ నిశ్చలమై, స్వచ్ఛమై ఉత్సాహాన్ని, ఉల్లాసాన్ని అంది స్తుంది. అలాగైనప్పటికీ కూడా విశ్వసనీయమైన స్నేహం బహు కొద్దిమందికే లభిస్తుంది. నిస్వార్థంగా, విశ్వాసపాత్రంగా ప్రేమించే స్నేహితులు ఎక్కువమంది ఉండటం చాలా అరుదు. అదొక భ్రమయే అని చెప్పవచ్చు. ఏది ఏమైనా, మానవప్రేమకి – దాని విలువ ఎంతటిదయినా కాని – దాని స్థానం దానికి ఉంది. దాని అవసరము కూడా ఉంది. చైత్యపురుష చైతన్య. సంసర్గానికి అవ సరమైన మానసికోద్వేగానికి ప్రేరణ దాని ద్వారానే సమకూడు తుంది. ఇంకా, అంతరంగ సత్యాన్ని కనుగొనగలిగి పరిపూర్ణ స్థాయికి ఎదిగి దివ్యచేతన అందుకునేదానికీ సహకరిస్తుంది. చైతన్యం ఉన్నతస్థరాలకు యెదిగే కొలదీ హృదయకార్యకలా పాలు కూడా మారుతవి. వాటి ఆధారము, ప్రత్యేక లక్షణాలు మారుతవి. జీవిత సర్వస్వానికి ఆధారం యోగం, దివ్యచైతన్యం. అలాగే ప్రేమానురాగాలకు కూడా ఆధ్యాత్మిక చైత్యపురుష ఏకత్వం మూలాధారం కావాలి. పునాది కావాలి. ఈ మార్పుకు రహదారి దైవాన్వేషణ. మిగిలిన వాటికి ప్రాముఖ్యత లేదు. వాటిని ప్రక్కకి నెట్టివేయాలి. దేనికీ అంటిపెట్టుకుని ఉండకూడదు. అలాగని ప్రేమానురాగాలపట్ల నిరూత్సాహం ఉదాసీనత కలిగి ఉండటం కాదు. ఇది నీకై నీవు ప్రయత్నించి సాధించాల్సినదే. విమర్శలు, ఉపన్యాసాలవల్ల సాధ్యం కాదు.

*

ఇతరులతో నీ సంబంధబాంధవ్యాలవల్ల నీకు ఆశించిన సంతృప్తి కలుగకపోవటానికి కారణం నీ స్వభావ లోపం కాదు; నీ దుర దృష్టం అంతకన్నా కాదు. ఈ బాంధవ్యాలు ఎన్నటికీ సంతృప్తి నిచ్చేవి కావు. అలాగే అయితే దైవాన్వేషణకు ఆవశ్యకత ఉండేదే

కాదు. సాధారణ ఐహికజీవనంతోనే సరిపోయేది. దైవాన్ని కను గొని చైతన్యాన్ని ఉన్నతస్థరాలకు ఉద్ధరించుకొనటం ద్వారానే ఇతరులతో సదవగాహన, సద్బాంధవ్యాలు నెలకొనగల్గటం సాధ్యం.

*

దైవానికి చేరువయేందుకు ప్రేమ, సానుభూతి అనవసరం అని కాదు. తద్వ్యతిరేకంగా సాధకునికి దివ్యత్వ చేతన సాధనలో భాగంగా దైవసాన్నిధ్యానికి, ఇతరులతో సన్నిహిత ఏకత్వభావన ఆవశ్యకమే.

అలాకాక, మానవసమాజము, స్నేహసౌభ్రాతృత్వాలు, ప్రేమానురాగాలు సర్వసాధారణంగా – సర్వత్రా కాకపోయినా – ప్రాణికచేతన ఆధారంగా వ్యవస్థీకృతమవుతాయి. ఇవన్నీ అహం కారకేంద్ర పరిధిలోనే ఉంటాయి. వ్యక్తి తనను ఎవరైనా ప్రేమిస్తే ఆనందిస్తాడు. సహవాసంవల్ల అహం పొంగుతుంది. అంతరం గాలు పరస్పరం కలబోసుకుంటాయి. అదో ఆనందం. పరస్పర ప్రాణిక పరిస్పందనల ప్రేరణలు ఆహ్లాదం కలిగిస్తాయి. ఇవన్నీ, తన్ను తాను ప్రేమించుకునే వ్యక్తిత్వాన్ని పరిపోషిస్తాయి. ఈ సారభూతమైన ప్రేరణలు, మరిన్ని స్వార్థపూరిత ప్రేరణలతో కలపోసుకుంటాయి. వీటికి తోడుగా ఉండే ఉన్నతశ్రేణి ఆధ్యా త్మిక, చైత్యపురుష, మానసిక, ప్రాణిక ప్రేరణలు సరే సరి. ఇదంతా ఒక కలగూరగంప. అందుచేతనే ఒక స్థాయిలో కారణం ఉన్నా లేకపోయినా, ప్రపంచం, సమాజం, జీవితం – వీటి అనుబంధాలు, పరోపకారశీలత – ఇవన్నీ మిగిలినవాటివలె అహంకారానికి, స్వార్థానికి విధేయాలుగానే ఉంటాయి. కాబట్టి వెగటు కలిగి స్తాయి (ఎప్పటికైనా)

– శ్రీఅరవిందులు

*

నిజమైన ప్రేమ ఒక్కటే – అదే దివ్యప్రేమ. మిగిలిన ఇతర ప్రేమలన్నీ పరిమితులకు లోబడి ఉండేవే. అంతకంతకు దిగ జారిపోతూ ఉండేవే. ఇవన్నీ దివ్యప్రేమకి వికృతరూపాలే. భక్తుని దివ్యప్రేమ కూడా అహంకారమాలిన్యంతో వన్నె తగ్గినదే. సహ

జంగా తాను దేనినైతే ప్రేమిస్తాడో అదే తాను కాగల్గుతాడు. భక్తుడు, చిత్తశుద్ధితో తాను ఆరాధించే దైవమే తాను కాగల్గుతాడు. ఆ విధంగా ఆతని ప్రేమ అంతకంతకు స్వచ్ఛత సంతరించుకుంటుంది. నీవు ప్రేమించే వ్యక్తిలో ఉన్న దైవాన్ని ఆరాధించటమే నీకు పరిష్కారమార్గం. కాకపోతే మరి, హృదయము, మనసు నిర్మలంగా ఉండాలి. అలా లేకపోతే అది హీనమై, దుఃఖప్రదాయినిగా మారుతుంది.

*

సాంఘిక సంబంధాలలో గొప్ప బలహీనత ఉన్నది. ఎంత బలహీనతో అది! అందుకే ఆత్మసంయమనం కోల్పోతూ ఉంటాము. అనకూడని మాటలు అంటూంటాము.

ఆందోళన, హింస, కోపం – ఇవన్నీ బలహీనతలకి సూచికలు. నిజానికి వ్యక్తి కోపంలోనే కదా సహనాన్ని కోల్పోయేది. అప్పుడే అనకూడని మాటలు అంటాడు. ఇది నిజంగా భయంకరమైన మానసిక, ప్రాణిక బలహీనత. అన్యథా వినకూడని అవమానకరమైన విషయాలు వింటావు. తెలివితక్కువ విషయాలన్నీ నీకు ప్రజలు వినిపిస్తారు. నీవు బలహీనుడవు కాకుంటే పైకి హేళనగా నవ్వకపోయినా – అది అమర్యాద కాబట్టి – లోలోపల నవ్వుకుంటావు. పోనీలే అని సర్దుబాటు చేసుకుంటావు. పట్టించుకోవు. మనసు నిశ్చలంగా ఉంచుకోగలిగితే నీకు వాస్తవమైన అవగాహన ఉంటుంది. ఎవరు ఏమి చెప్పినా వింటావు. కాని నీలో ఏలాటి ప్రతిస్పందనలు ఉండవు. అంతా నిశ్చల ప్రశాంతత చోటుచేసుకుని ఉంటుంది. అక్కడ నీవు చూచేదేదైనా నీకు వినోదమే కల్గిస్తుంది. నవ్వుకుంటావు. అంతే.

ఎదుటివాని తాలూకు హింస, కోపం – వీటికి సంబంధిత స్పందనలకు ప్రతిస్పందించి నీవు సంవేదన పొందినపుడు (మొదట ఇది జరుగుతుంది) అప్పుడు, ఆకస్మికంగా నీలో ఒక ప్రతిస్పందన ఉంటుంది. అలాటప్పుడు నీవు సంయమనం పాటించాలి. అలాకాక నిగ్రహం కోల్పోతే నీవు కూడా తప్పనిసరిగా ఆతనిలాటి బలహీనుడవే కాగలవు.

మానవులు సాధారణంగా ఇతరులతో తమ అనుబంధాలు శారీరక, ప్రాణిక, మానసికస్థాయిల ఆధారంగా కలిగి ఉంటారు. అందుచేత అప్పుడు తప్పనిసరిగా వైషమ్యం, దుఃఖం ఉంటుంది. అలాకాక వారి అనుబంధాలు చైత్యపురుష ఆధారంగా ఉంటే చికాకులు కనిపించేవాటి వెనుక స్థిరంగా ఉండే లోతైన సామరస్యం కనుగొంటారు. అది జీవనవ్యాపార కార్యకలాపాలన్నిటా ప్రస్ఫుటమవుతుంది. ఇంకేముంది? బాధ గందరగోళాల స్థానంలో శాంత్యానందాలే వెల్లివిరుస్తాయి.

*

ప్రశ్న: మనలో లోపాలు ఉన్నందువల్ల ఇతరుల లోపాలను సహించలేకపోతున్నామా? మనకు కలిగే ఆకస్మిక వ్యాకులతకు మూలం ఏది?

అవును. నీలో ఉండే లోపాలే ఎదుటివారిలో కూడా కనిపించేసరికి అవి నీకు వ్యాకులతను కల్పిస్తాయి.

తర్వాత నీకు తెలుస్తుంది. ఎదుటివారు నిన్ను ప్రతిబింబింపచేసే నిలువుటద్దాలని.

*

ప్రశ్న: మీరో మాటు నాతో అన్నారు: "Y నీ సలహా పాటిస్తే నాకది ఆశ్చర్యకరమే" అని. అంటే దాని అర్థం ఇతరుల సలహా మనం అంత సీరియస్సుగా తీసుకోకూడదనా?

మనల నెవరైనా అభ్యర్థిస్తే తప్ప ఉచితసలహా ఇవ్వకూడదనే నియమం పాటించాలి. ఎవరి నుంచి అయినా నీవు సలహా తీసుకున్నప్పుడు దానిని గురించి జాగ్రత్తగా ఆలోచించి లబ్ధి పొందే ప్రయత్నం చేయాలి.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: కొంగర భాస్కరరావు

అపస్మృతికి ఆధారాలు

ఇతరులయందు ఇష్టాయిష్టాలు, విపరీత ధోరణులు మానవప్రకృతిలో సహజం. కొందరు తరతమ విభేదాలన్నీ విస్మరించి క్షీరనీర న్యాయంగా కలసిపోగా, మరికొందరు ఇందుకు భిన్నంగా ప్రవర్తించటం మన మెరుగుదుము. ఈ విపరీత ధోరణులు అహంకార ప్రవృత్తి విజృంభణ వల్లనేనని గమనించవచ్చును. తన అభిరుచులకు విభిన్న స్పందనమే ఈ రీతిగా ప్రతిబింబిస్తుంది.

*

నేను పూర్వమే చెప్పాను నాయనా! ఈ కలహాలు, ఖండనలు సాధనకు ప్రతిబంధకాలు అని. పరస్పర ఘర్షణలు, విభేదాలు, అహంకార విజృంభణమేనని వేరుగా చెప్పవలెనా? విద్వేషాలు, వైషమ్యాలు కామప్రవృత్తివలె సాధనకు ఆమడ దూరంగా ఉండాలి సుమా! పరస్పర సదవగాహన, సమన్వయంతో, సామరస్యంతో సాధకులు మెలగటం అవసరం. అయితే వీరంతా కలసిమెలసి ఉండాలన్న నిబంధన ఏదీ లేదు. తాను, తానుగా సాధన నిరభ్యంతరంగా చేసుకొనవచ్చును. ఈ ఒంటరి సాధన అహంకార పూరిత ఆధిక్యత, తృణీకారభావాలవల్ల మాత్రం ఎన్నటికీ కాకూడదు. మరో విషయం, ఒకరి సాంగత్యంవల్ల, తనలో లౌకిక భావాలు ఉదయిస్తే, అతని నుంచి దూరంగా తొలగిపోవచ్చు. అందుకు ఎట్టి అభ్యంతరం ఉండబోదు. డాబు, దర్పం తగవులకు సాధనలో తావే లేదు. వీటిని సాధకుడు శీఘ్రంగా అధిగమించాలి.

– శ్రీఅరవిందులు

ప్రాణిక ప్రతిచర్యలు

ఒకరి మాటతీరువల్ల సాధకునికి బాధ కలిగితే, అతడు ఇంకా ఎదగలేదని గ్రహించుకోవచ్చు. అంతేకాదు. దైవచింతన యందు మనస్సు సంపూర్ణంగా లగ్నం కాలేదన్న మాట. సదవగాహన, సహనం, ప్రేమాభిమానాలు సాధకులు పెంపొందించుకోవాలి.

అయితే దురదృష్టమేమంటే, తరచు, ఈ అహంకారప్రవృత్తి పడగెత్తి కాఠిన్యంగా ఇతరులను బాధించగా, సామరస్యం బెడిసికొట్టగలదు. ఈ అహంకార ప్రవృత్తికి దైవలీలల యొక్క అంతరంగం అంతుబట్టదు. నిత్యజీవితంలో ఎదురయ్యే సంఘటనలను ఆమూలాగ్రం విశ్లేషించక కేవలం స్వార్థపూరితంగా, అహంస్ఫూర్తితో నిర్ణయించటం అవివేకము. ఆవేశాగ్రహాలతో కూడుకొన్న మన నిర్ణయాలన్నీ భగవత్స్ఫూర్తికి బహుదూరం. ఇందుకు మానసిక ప్రశాంతస్థితియే మూలం.

*

కొందరి మనస్తత్వం బహు విచిత్రమైనది. కయ్యానికి కాలు దువ్వటం, అకారణంగా ఇతరులను వేధించటం, వీరికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య. వీరియందు చోటుచేసుకొన్న ఒకానొక అభద్రతా భావనయే ఇందుకు కారణము కావచ్చు. ఈ ప్రవృత్తిని నిర్మూలించటం కష్టతరమైనది. వీరి మనస్తత్వం సంపూర్ణంగా మార్పు చెందవలసిన అవసరం ఉన్నది.

ఈ తరహా వ్యక్తులు తారసపడినప్పుడు, వీరిని పట్టించుకోకుండా మన పని మనము చేసుకోవటం శ్రేయస్కరము.

*

ఇతరుల మాటతీరు ఎంత కఠినంగా ఉన్నప్పటికీ, నీవు కలత చెందవద్దు. సృష్టి సర్వత్రా ఈ రాజసిక, తామసిక ప్రవృత్తులు కోకొల్లలు. ఈ దౌర్బల్యద్వయాన్ని అరికట్టడమే ప్రథమ కర్తవ్యంగా ఎంచి, అందుకు తీవ్రంగా కృషి చేయాలి.

*

తగాదాలు

నలుగురి మధ్య తగవులు నా కెన్నిటికీ అంగీకారం కాదు. ఉభయపక్షాలు దోమలేనని నా ధృఢాభిప్రాయం. ఇష్టాయిష్టాలకు, ఆవేశాలకు స్వాభిమానాలకు ఇక్కడ తావు లేదు.

*

తగవులు, తగాదాలు ఎవరికైనా, ఎన్నటికి తగదు – వాటికి నీవే బాధ్యుడవు కాకపోయినా కూడా.

*

నీవు తగవుకు నాంది పలికితే, దైవత్వాన్ని నిరసించినట్లే.

*

ఈ తగాదాలు దాపురించటం నిజంగా దురదృష్టమే. ఇవి కార్య సాధనకు ఆటంకాలు కల్పించి, లక్ష్యసాధనను దెబ్బతీస్తాయి.

*

ఇతరుల తప్పులపై ఆగ్రహించే ముందు, తన తప్పులపై ఆత్మవి మర్శ చేసుకొనటం అవసరం.

*

తన దోషాలగురించి తాను చింతించటంవల్ల అవసరమైతే వాటిని సవరించుకోవటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇతరులపై ఆగ్రహిం చటం ఆధ్యాత్మికజీవితానికి అసంబద్ధం. ఈ ప్రవృత్తి కేవలం తన ఆధిక్యం ప్రదర్శించే ప్రయత్నం మాత్రమే.

*

సంకుచిత మనస్తత్వం – పక్షపాతం

నీతో వచ్చిన చిక్కేమిటంటే, నీ అభిప్రాయంతోనూ, నీ అభిరుచు లతోనూ ఏకీభవించేవారితో మాత్రమే సామరస్యంగా వ్యవహరిం చగలవు. నీవు విశాలదృష్టిని అలవరచుకొని, ఎవరికివారు వారి వారి నియమనిబంధనలను పాటిస్తారని గ్రహించాలి. సర్వాంగీకా రయోగ్యమైన అవగాహనకు ప్రయత్నించాలి. తనతో అందరూ అంగీకరించాలని తలచటం భావ్యం కాదు.

*

నిత్యజీవితంలో సామరస్యంగా మెలగటానికి ఒకే ఒక ఆటంకం – మన ప్రత్యర్థిని దోషిగా నిరూపించటానికి అత్యుత్సాహం ప్రద ర్శించటం.

*

తమ, తమ స్వభావాలకు, ఆలోచనలకు అనుగుణంగా ఆలోచిం చేవారు క్రమంగా సంకుచిత స్వభావులవుతారు.

*

ప్రతి సమస్యకు సర్వాంగీకారయోగ్యమైన పరిష్కారము తప్పక లభించగలదు. అయితే ఇందుకు అందరు ఆశించి, సహకరించి కృషిచేయాలిగాని, తమ, తమ అభిప్రాయాలను ఇతరులపై బల వంతంగా రుద్దటం సరిగాదు.

విశాలదృక్పథంలో జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవాలి.

*

నీవు విషయాన్ని ఏకపక్షంగానే గమనిస్తున్నావు. నిష్పాక్షికంగా అన్నికోణాల నుండి పరిశీలిస్తే, నీ విశ్లేషణాదృష్టి మెరుగుపడు తుంది. ఇది సర్వదా లాభదాయకమని ముందు నీవే గ్రహి స్తావు.

– శ్రీమాత

*

రంధ్రాన్వేషణ ప్రవృత్తి

మనము విషయాలను పరిశీలించటంలోను, విశ్లేషించటంలోను తప్పు లేదు. అయితే ఇదంతా హేతుబద్ధంగాను, నిష్పాక్షికంగానూ ఉండటం అవసరం. చీటికిమాటికి విమర్శించటం, తప్పు లెంచటం, అకారణంగా నిందారోపణ చేయటం తగదు. ఈ ప్రవృత్తి, తనకు ఇతరులకు మధ్య అగాధాన్ని సృష్టించి సత్సంబధాలను దెబ్బ తీస్తుంది. ఎందులకీ బాధ కల్గించే నిష్ఠూర అపనింద? లోపాలు ఎవరికి ఉండవు? ఇతరుల తప్పులెంచటం, నిందారోపణ చేయటం, విమర్శించటం – వీటి యందు అంత అత్యుత్సాహము ఎందుకు? అన్నింటినీ సూక్ష్మంగా జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఒక నిర్ణయానికి రావాలి.

*

కొందరు కర్తవ్యనిర్వహణలో నిమగ్నులైనవారిని విమర్శిస్తూ కార్యనిర్వహణలో తప్పులు ఎంచుతూ సూచనలు ఇవ్వటం పరి

పాటి. విచిత్రమేమంటే వారెంచుతున్న తప్పులు తమ యందే ఉన్నప్పటికీ గ్రహించలేని దౌర్భాగ్యులు. నిజమే. నీవు తెలిపిన వన్నీ సృష్టిలో సకలజీవులయందు నిత్యము గమనించవచ్చును. పైన ఉటంకించినట్లు మానవునికి తన గురించి తనకు తెలియదు. అందువల్లనే యోగములో తనను తాను తెలుసుకొనుటకే ప్రాధాన్యము.

*

అల్పమైన ఈ 'అహమే' ఇతరులందు ఉన్నవి, లేనివి దోషాలను కనుగొని, విమర్శించేది. అవి ఎంతవరకు యదార్థము అనేది దానికి పట్టదు. అహానికి వీటిని గురించి విచారించే హక్కు లేదు. కారణం – అది సరియైన మనోవైఖరి, వివేకము కలిగి ఉండదు. కరుణాపూరితమైన, ప్రేమాస్పదమైన, నిష్పాక్షికదృష్టితో కూడు కొన్న ప్రశాంతమైన అంతరాత్మ మాత్రమే చక్కగా విచక్షణతో పరిశీలించి తప్పొప్పులను నిర్ణయించి ఉచితమైన నిర్ణయం తీసు కొనగలదు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: శ్రీ శరణ్

అంతరంగ ఆత్మానుభవం మాత్రమే వంటరితనాన్ని నివారించగలుగుతుంది. ఏ మానవసాంగత్యము నీ లోని శూన్యాన్ని పూరించదు. అదే విధంగా మానసిక ప్రాణిక బంధుత్వాలు ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి అవసరమైన సమరసభావాన్ని ఉద్ధరించలేవు. నీ లోని, ఇతరులలోని దివ్యత్వాన్ని భావించగలిగినప్పుడు మాత్రమే వాస్తవమైన సామరస్యం సిద్ధిస్తుంది. ఈలోగా అందరము శ్రీమాత బిడ్డలమనే సంవేదనలో, ఐక్యత, ఆచరణభావాలతో దివ్యలక్ష్య సాధనను స్థిరపర్చుకోవాలి. చైత్యపురుష లేక ఆధ్యాత్మిక ఆధారాలపైననే సామరస్యం సాధ్యపడుతుంది.

– శ్రీఅరవిందులు

నిజమైన విముక్తి

ఈ లోకం – పోరాటాలు, కష్టాలు, బాధలు, శ్రమలతో కూడుకున్నది. మారటానికి ఇంకా – సమయం పడుతుంది. ప్రతివానికి తాను బయటపడే అవకాశం ఉంది. సర్వోన్నతుని యొక్క కృప నాలంబనంగా చేసుకొని బయటపడాలి. మరి అదొక్కటే మార్గం.

నీవు చేసిన పనికి ఇతరుల నుంచి మెప్పునాశించకు. ఇతరులు చేసినదానిని ప్రశంసించటం మనుష్యులకు చేతకాదు. పైగా తమకంటె కాస్తంత ఉన్నతంగా ఉంటే భరించలేరు.

ప్రశ్న: కాని, ఆ శక్తి ఎక్కడ లభిస్తుంది?

నీలోనే. దివ్యత్వము మరి నీలో లేదా! నీలోనే ఉంచుకుని బయట వెతుకుల్లాడుతావు. దివ్యసమక్షం నీలోనే ఉన్నది. చూచుకో. దీనిని నీలోనే ఉంచుకుని, నీకెన్నడూ లభ్యంకాని అన్యుల ప్రోత్సాహం నీ కెందుకు? ఆకాంక్షించు. అదే నీకు సర్వోన్నత లక్ష్యము, సర్వోన్నత తేజము, ఉన్నతజ్ఞానము, ప్రేమ. అంతా నీలోనే ఉన్నది. అది నీలో లేకుంటే దాని సంసర్గమే నీకు కలుగదు. నీ లోలోపలికి పోగల్గినట్లైన దానిని నీవు కనుగొంటావు. అదొక జ్వాల. ఎప్పుడూ నీలో ప్రకాశవంతంగా వెలుగొందుతూనే ఉంటుంది.

ఇది కష్టమనుకోకు. నీ దృష్టి ఎప్పుడూ బాహ్యంగానే ఉంటుంది. అందుకే నీ అంతరంగ దివ్యసమక్షమును భావించలేకున్నావు. బాహ్యప్రోత్సాహంకోసం చూడకు. ఆరాధనాభావంతో, ఏకాగ్రచిత్తుడవై, పరిపూర్ణ అర్పణాచేతస్కుడవై ఉన్నప్పుడు అంతర్గత సర్వోన్నతజ్ఞానం, మార్గదర్శకత్వంగా కావలసిన ప్రోత్సాహం నీలోనే నీకు లభిస్తుంది. నీకేదైనా అవరోధం కలిగినపుడు దానితో తలపడటానికి బదులు అన్ని దురవగాహనలను, దుర్వ్యాపారాలను, దుస్సంకల్పాలను సర్వోన్నతుని వివేకానికే వదిలిపెట్టు. శరణాగతి పొందు. ఇక నీ ప్రమేయమేమీ ఉండదు. అన్ని ఆయనే చూచుకుంటాడు. ఆ మంచిచెడులన్నీ ఆయనకే వదిలిపెట్టు. మరి ఇదే దారి నాయనా!

ప్రశ్న: ఒక్క విషయం. నేనేది చేసినా మావాళ్ళకది నచ్చదు.
మీవాళ్లంతా అందరివలెనే కలగాపులగం.

ప్రశ్న: నాకు నేనుగా ఏమీ చేయను. ఏదో తెలియని దివ్య శక్తి నాచేత చేయిస్తుంది. అంతే.
ఈ సంగతి అందరికీ తెలియాలా బాబూ...

ప్రశ్న: కాదు. వాళ్లకి అర్థంకాకపోవచ్చు. నేనేమీ గుర్తింపు కోరను. కాని అవరోధాల సంగతి, అమ్మా..

అవునది నేను అర్థం చేసుకోగలను. నీకు నా పూర్తి సహకారం ఉంటుంది. నీవు పొరపాటు చేస్తున్నావని నీకెన్నడైనా చెప్పానా? ఒక విషయం నీవు తప్పనిసరిగా తెలుసుకోవాలి. సర్వేశ్వరునికి ఆత్మసమర్పణ కావించుకుని, నిరహంకారంగా ఉంటూ, యోగి కాకపోతే ఎవరూ అర్థం చేసుకోలేరు. వారికది సాధ్యం కాదు. బాహ్యచక్షువులతో, బాహ్యజ్ఞానంతో బాహ్యాంశాలనే దర్శించగలుగుతారు. ఆంతర్యం వారికి కనపడదు. మనుష్యుల నుంచి బాహ్యప్రశంస అభిలషించకపోతే నీకసలు ఏ గొడవా ఉండదు. వారంతట వారే మెచ్చుకున్నారా – మంచిదే. లేకపోయినా మించి పోయినదేమీ ఉండదు. అది స్వవిషయం. వాళ్లని మెప్పించటానికి కాదు కదా మనం పనులు చేసేది! మనం చేసే పనులు చేయాలి కాబట్టి చేస్తాం.

ప్రశ్న: నేనెన్నడూ ప్రశంస కోసం చూడలేదమ్మా?

బహుశః నీవా స్థితికి వచ్చి ఉంటావు. అదే మరి నిజమైన విముక్తి.

ప్రశ్న: అహం కాదు కాని – నేను స్వతఃగా సాధువుని. నాకే అవసరము లేదు.

అదంతా సరే. కాని నీ కుటుంబంయొక్క ప్రశంస కూడా నీకు అక్కర్లేదు.

ప్రశ్న: నా బలహీనతలు, ఓటమిలు – వీటితో నాకే అవసరం లేదు. ఏ ప్రశంసా కూడా వద్దు.

ఇహనేం! నీకే బాధా లేదు. నీకు కావల్సినది దైవబలం. అది నీకున్నది. నీకేమి లోటు!

ప్రశ్న: కాని నేను చాలా బాధపడుతున్నాను.

నీ సత్వములో ఎక్కడో సంఘర్షణ ఉన్నది. నీ చైతన్యములోని ఒక భాగానికిది తెలుసు. మరొక భాగం పరిస్థితులకు బానిస. ఇదంతా నీ పూర్తి విముక్తి కోసమే జరుగుతోంది. దివ్యశక్త్యభివ్యక్తీకరణ ఇది. గ్రహించు. ఫలితం నీకే బోధపడుతుంది. శాంతి, కలతపెట్టని ప్రశాంతత, సమచిత్తం, బలం – వీటికెన్నడూ నీవు దూరం కావు.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: కర్రా వెంకటేశ్వర్లు

స్వస్థతకొక గభీర మార్గము

బాధను ఓర్చుకోవటం ఎలా? ఎప్పుడైనా ఒక ప్రగాఢమైన దుఃఖం, వ్యాకులపర్చే సందేహం, తీవ్రమైన బాధ నిన్ను చుట్టుముట్టి నిరాశతో ముంచేస్తూంటే అందునుంచి బయటపడి తిరిగి ప్రశాంతపడటానికి అమోఘమైన దారి ఒకటుంది.

మన హృదయాంతరాళంలో దేదీప్యమానమైన జ్యోతి ఒకటి సదా ప్రజ్వలిస్తూ ఉంటుంది. దాని స్వచ్ఛతను బట్టి దాని తేజస్సు ప్రకాశిస్తుంది. విశ్వజనీన, దివ్యచేతనయొక్క అంశ అది. ఆ పరంధాముని సజీవ చైతన్యకాంతి రేఖ అది. ఏ అఖిలాండ బ్రహ్మాండనాయకుడైన పరబ్రహ్మ సకల పదార్థానికీ జీవం పోసి పెంచి పోషిస్తున్నాడో తన ఆజ్ఞానువర్తులై నడుచుకునేవారందరికీ దారిచూపే దివ్యబలసంపన్నుడైన మార్గదర్శకుడెవ్వరైతే ఉన్నాడో, తనను దర్శించాలనీ, తనకు బద్ధులై నడుచుకోవాలనీ ఆకాంక్షించేవారందరినీ వాత్సల్యంతో, కరుణతో అక్కున చేర్చుకొని కాపాడే ఆ పరంధాముని అంశయైన వెలుగే అది. మనస్ఫూర్తిగా ఆయనను నమ్మినవారి విశ్వాసం ఎన్నటికీ వమ్ము కాదు; వారి ఆకాంక్షలు వృధా కావు, ఏదైనా ఆపేక్షించినవారు నిరాశకు లోనుకావడం జరగదు.

నా హృదయం వెతచెంది ఆక్రోశించింది, ప్రగాఢతాపంతో విరిగి ముక్కలయేంత పనైంది. బాధతో కృంగి కృశించింది.... అయితే నేను ఆర్తత్రాణపరాయణుడైన నిన్నే ఎలుగెత్తి పిలిచాను. వెంటనే కళ్లు మిరుమిట్లు గొలిపే నీ కాంతి వైభవం వచ్చి నాకు ఉపశాంతి కల్పించింది.

నీ వైభవకాంతి కిరణాలు నన్ను పునీతం చేసి, నన్ను పూర్తిగా దీప్తిమంతం చేశాయి. అప్పుడిక నేననుసరించవలసిన మార్గమేదో, ఆ బాధను నేనేవిధంగా ఉపయోగించుకోవాలో నాకు అవగతమైంది. అయితే నన్ను ఆవరించిన ఆ బాధంతా ఈ భూమి మీద ఉన్న అంతుపట్టని బాధ, వేదనల నీలినీడ మాత్ర మేననే విషయం నాకు అప్పుడర్థమైంది.

బాధలు అనుభవించినవారే ఇతరుల బాధ నర్థం చేసుకో గల్గుతారు. అప్యాయంగా పల్కరించగల్గుతారు. ఉపశమనం కల్గిం చగల్గుతారు. ఓ దివ్యదుఃఖోపశమన మూర్తీ! మహనీయ మహా బలీ! నాకు అర్థమైంది. మా సర్వదుఃఖాలను ఉపశమింపచేయ టానికీ, మమ్మల్ని ఓదార్చగలగటానికీ ఈ భూమి మీద నుండే ప్రతి కష్టాన్నీ, మనిషికొచ్చే ప్రతి బాధనీ అనుభవించి తెలుసు కున్నావు గదా!

నీ భక్తులమని చెప్పుకుంటూ కొందరు నిన్నొక క్రూరు నిగా, కఠినమైన న్యాయాధ్యక్షునిగా చిత్రిస్తున్నారేమిటి! చిత్రహిం సలను నీవు చూసీ చూడనట్లుంటావనీ, కొన్నిటిని నీవే సృష్టి స్తున్నావనీ కూడా చెపుతున్నారు.

కానీ నాకిప్పుడు తెలిసిందేమంటే పదార్థమయజగత్తులోని అసమగ్రతలవల్లనే ఈ బాధలు వస్తున్నాయనీ, అక్కడి మొరటు వ్యవస్థవల్ల నీ వ్యక్తీకరణకి అది తగదు గదా అని; దానివల్ల బాధపడినవారిలో నీవే ప్రధముడవు, అక్కడి అస్తవ్యస్తతని సరి దిద్దాలనీ, అక్కడి బాధను ఆనందంగా మార్చాలనీ, అక్కడి వైరు ధ్యాలను దిద్ది సమత నెలకొల్పాలనీ తాపత్రయపడి శ్రమించింది కూడా నీవే కదా.

బాధలు తప్పనిసరీ కాదు, అభిలషనీయమూ కాదు. కాని వచ్చినపుడు అవి ఎంత మేలు చేస్తాయి!

గుండెకోత ననుభవించేటప్పుడల్లా లోపలి అంతరంగ ద్వారాలు తెరుచుకుంటవి. క్రొత్త సౌభాగ్యవంతమైన అంతఃప్రేరణలు, అంతరంగనిధులు ఆవిష్కృతమవుతవి. వాటి పసిడి ప్రవాహాలు, మృతత్వజీవనాన్ని ఒక నవ్య తీవ్ర గుణాధిక దివ్యజీవనంగా పర్యవసింపచేస్తవి.

ఈ క్రమానుగత విశేష అవరోహణలు ద్వారా by these successive descents అడ్డుతెరలు వైదొలగుతవి. ఓ ప్రభూ! నిన్ను దర్శిస్తాము. దివ్యజీవన తీవ్రత చొచ్చుకొని పరివ్యాప్తమై దివ్య కాంతులు ముంచెత్తినప్పుడు బ్రతుకంతా మహనీయమైన దివ్య ప్రేమతో రూపాంతరీకరింపబడినప్పుడు – అది వర్ణనాతీతము కదా!

దుఃఖానుభవము – ఒక ప్రయోజనకర సాధనము

జెనీవా, మార్చి 6, 1914

వారంతా బాధలతో ఎంతో వేదన లననుభవించిన తర్వాతే నేను పూనుకొని సర్వశాంతికీ, సకల ఆనందాలకీ మూలమైన నీ దివ్య ప్రేమ సహాయంతో వారికి ఉపశమనం కలిగించాలని నిన్నాశ్రయించాను, ప్రభూ! మనం బాధల నుంచి పారిపోకూడదు, అట్లాగని వాటిని ఆహ్వానించనూ కూడదు. మనం దాన్ని లోతుగా తరచితరచి ఆద్యంతరహితమైన చైతన్యపు ద్వారాలు తెరుచుకొనే శక్తివంతమైన ప్రయోజనకర సాధనంగా దాన్ని మలుచుకొని తద్వారా నీ నిత్యసనాతన – ఏకం పరాయణం – చైతన్యం లోనికి ప్రవేశించగలుగుతాము కదా!

పెంచుకున్న ఈ విధమైన శారీరకరాగానుబంధాలు వదిలి పెట్టవలసి వచ్చినపుడు జరిగే పెనుగులాట ఒక రకంగా చూస్తే పిల్లచేష్టలుగా కనిపించవచ్చు – ముఖ్యంగా ఈ బాహ్యాశరీర అశాశ్వతత్వమూ, మహత్పూర్వకమైనదీ ఏకత్వ శాశ్వతత్వము తలుచుకున్నపుడు – ఇంకో రకంగా చూస్తే మానవులు ఏ ఏకత్వ

సిద్ధి కోసం అయాచితంగా అడుగులేస్తూంటారో దాని బాహ్యాసిద్ధి కోసం చేసే అవిజ్ఞాత ప్రయత్నమే ఈ బంధమూ, వ్యక్తిగతమైన రాగద్వేషాలూ అని చెప్పవచ్చు. నిజంగా అదే కారణమనుకుంటే ఈ బాహ్యాచైతన్యాన్ని అధిగమించడానికీ, అల్పమైన ఈ అనురాగాన్ని శాశ్వత సాయుజ్యసిద్ధికోసం, తపనగా మార్చడానికీ వియోగంవల్ల కల్గే బాధ ఒక ప్రయోజనకరమైన ఘనసాధనం కాదంటారా!

ఇదే నేను వారందరికోసం కోరి, ప్రగాఢంగా సంకల్పించాను. నీవు వారి బాధలను తీర్చి, నీ వెలుగునింపగలవనే ధీమాతో, నీ గెలుపుపై విశ్వాసంతో, వారి వెతలను నీ అధీనం చేశాను.

ఓ పరమేశ్వరా! ఈ అనురాగంలోని అందాన్నీ, సున్నితత్వాన్నీ వైభవోపేతమైన విజ్ఞానాంగా మార్చు ప్రభూ!

సర్వోత్కృష్టమైనదానినే సర్వత్రా బహిర్గతం కావించు. పరిపాలించనీ ఈ భూమిని నీ దివ్యానంద ప్రశాంతత.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: డా॥ ఎ. ప్రభావతి, డా॥ ఎ. వెంకటరామశాస్త్రి

(దివ్య) అనుబంధానికి ఒక నూతన ఆధారం

ఈ యోగ నిబంధనలను నీవు సమంగా అవగాహన చేసుకున్నట్లు లేదు. సంప్రదాయయోగం సంపూర్ణ పరిత్యాగం – ప్రాపంచిక జీవనంతో సహా – అవశ్యంగా కావాలంటుంది. కాని మన యోగలక్ష్యం రూపాంతరీకరింపబడిన నవ్యజీవనం. ప్రాణిక, మానసిక, భౌతికబంధాలను, కామనలను నిర్దాక్షిణ్యంగా పరిత్యజించాలని గట్టిగా చెప్తుంది. ఆత్మానుభూతితో కూడి ఉద్దీపనచెందిన పునర్జీవనమే దీని ధ్యేయం. అందుకోసం సమూలంగా మానసిక, ప్రాణిక, భౌతిక కర్మలన్నీ మానసాతీతచేతనలోనికి మార్చాలి. అంటే నవ్యజీవనంలో అనుబంధాలన్నీ ఆధ్యాత్మిక నిబద్ధతకి లోబడి కొనసాగాలి. బంధాలు ఇప్పటిలా ఉండకూడదు. సాధా

రణ సహజానురాగాలకు అతీతంగా ఉన్నత ఆదేశానికి అనుగుణంగా ఉండాలి. వ్యక్తిగతకామనలకు అనుగుణంగా కాక ఉన్నత సత్యమునకే లోబడి యోగీశ్వరేశ్వరునకే వశమై ఉండాలి.

*

సాధకులంతా యెవరికివారే యమునాతీరే అన్నట్లుగా వేర్పాటు ధోరణిలో కొట్లాడుకుంటూ ఉండకూడదు. సామరస్యజీవనమే యోగసూత్రం. పోరాటం కాదు.

అన్ని బంధాలు ప్రాణికస్థాయి నుంచి ఆధ్యాత్మికభూమిక ఆధారంగా కొనసాగాలి. ప్రాణికం ఆధ్యాత్మికానికి ఉపకరణం కావాలి. అంటే – వారి సంబంధబాంధవ్యాలలో ఈర్ష్య, ద్వేషము, అసూయ, పగ – ఇలాటి దుర్మార్గ ప్రాణికభావనలకి చోటు ఇవ్వకూడదు. ఇవి ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి ఎంతమాత్రమూ పనికిరావు. వాటిని వదిలివేయాలి. అలాగే అహంభావపూరిత ప్రేమ బంధాలు వైదొలగాలి. అహంభావపూరిత ప్రేమ, అహం దెబ్బ తిన్నప్పుడు జారుకుంటుంది. అప్పుడు అక్కడ ద్వేషం, పగ చోటు చేసుకుంటాయి. సతతము సజీవంగా నిలిచి ఉండే నిజమైన అనురాగపూరిత ఐక్యత తప్పనిసరి. అలాగే కామోపభోగ మాలిన్యానికి కూడా తావు ఉండనీయకూడదు.

*

దైవం వైపు మరలిన నీ ప్రేమోద్వేగం దైవంతో ఇతోధికంగా ఏకీకరణ పొందుతుంది. దైవం నుంచి నీవు అందుకున్నదానిని ఇతరులపై నిరాటంకంగా ప్రసరింపచేస్తావు. నీకీ నిస్వార్థప్రేమ సాధ్యమైతే అదే సర్వోన్నత సంతృప్తికరమైన ప్రేమ కాగలదు.

*

స్నేహానురాగాలు, యోగంలో నిషిద్ధాలు కావు. దివ్య మైత్రీబంధము సాధనలో గుర్తింపబడినదే. సాధకులలో ఉన్న మైత్రి శ్రీమాతచే గుర్తింపబడినదేకాక ప్రోత్సహింపబడినది కూడా. కాకపోతే సాధారణ స్నేహబంధానికి నిర్దిష్టమైన ఆధారము ఉండదు కాబట్టి, మేము దీనిని భద్రమైన ఆధారంతో ఉద్ధరించాలని ప్రయత్నిస్తాము. ప్రేమ, స్నేహసౌభ్రాతృత్వాలు పునీతమైన అంశాలుగా

నిలిపి ఉంచుతాము. సాధారణంగా ఇవి అహంకారపూరిత చలిత చాలనాలవల్ల, అనుక్షణం భగ్నమై, మలినమైపోతవి. ప్రాణికం వీటికి ఉన్ముఖమై ఉంటుంది. ఇలాటి ఉద్వేగాలు ఈర్ష్యాద్వేషాలతో కలుషితమై నశిస్తాయి. అలా కాకుండా ఇవి ఆత్మాశ్రయాలుగా పునీతమై భద్రంగా ఉండాలని అభిలషిస్తాం. మాది సన్యాసయోగం కాదు. దీని లక్ష్యం స్వచ్ఛతే కాని కఠోర నియమం కాదు. మేము ఆకాంక్షించే స్నేహానురాగాలు అత్యావశ్యకమైన సామరస్య మధురస్వరరాగబంధాలు. ఇదంతా ఏమీ వ్యర్థస్వప్నం కాదు. నిబంధనలు అపరిపూర్ణం కావచ్చు. కాని వాటి మూలస్థానంలో అత్యావశ్యకమైన మూలకపదార్థం (element) ఉన్నప్పుడు ఇది సాధ్యమే. మొండి పట్టుపట్టే అవరోధాలు ఉంటాయి. కష్టమే మరి – అయితే సుదీర్ఘకృషి, లక్ష్యశుద్ధి లేకుండా ఏ విజయం మాత్రం సాధ్యపడుతుంది! పట్టినపట్టు విడువకుండా ఉండటమే ఏకైక మార్గం.

*

యోగంలో స్నేహం మిగిలి ఉండగలదు. కాని, సాధారణ జీవన బంధం వ్యక్తిని ఆకర్షించి విలీనం, చేసే అనురాగ (engrossing affection) బంధం వైదొలగవలసినదే.

– శ్రీఅరవిందులు

*

ఒక వ్యక్తి మరొక వ్యక్తిని ప్రేమించినపుడు చేసే మొదటి పొరపాటు ఎదుటి వ్యక్తిచేత కూడా తాను ప్రేమింపబడాలనుకోవటం. అదీ తన వ్యక్తిత్వమును, వ్యక్తిగత కామనలను సంతృప్తిపరిచే రీతిలో, మానవక్లేశాలకి నిరుత్సాహాలకీ బాధలకీ – వీటన్నిటికీ మొదటి కారణం ఇదే.

ప్రేమ అంటే ఏలాటి బేరసారాలులేని ఆత్మార్పణ. అలా కానిది ప్రేమ కాదు. కాని ఇది చాలా అరుదుగా తెలుసుకోబడుతోంది. మరీ అరుదుగా ఆచరింపబడుతోంది. మరి అందుకే పరిణామాలు వ్యధాపూరితంగా ఉంటున్నాయి.

*

ముందు ముఖ్యంగా కావల్సినది ఆత్మనియంత్రణ. మాట జారక పోవటం. మనుష్యులు నిశ్శబ్దాన్ని పాటించగలుగుతే ఎన్ని బాధలు పరిహరించుకోగలరో కదా!

*

ఎన్నో పనికిమాలిన మాటలు మాట్లాడతాం. వాటివల్ల ఎంతటి దురవగాహన! ఎన్ని అపోహలు! మౌనంవల్ల ఇవి తప్పుతాయి కదా!

అవసరమైనంతవరకే మాట్లాడగల్గితే ప్రపంచం ఎంత నిశ్శబ్దంగా ఉండేదో కదా!

*

ఇతరులలో పనికిమాలిన విషయాలే సాధారణంగా మనకు అగుపిస్తాయి. ఇరుగుపొరుగువాళ్లు దానిపైనే ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపిస్తారు. నిజానికి లోపాలు లేనివాళ్లు ఎవరుంటారు? మనం ఎదుటివానిలోని మంచినే గమనించాలి తప్ప చెడును కాదు. "నీ స్నేహితునికి ఒకే కన్ను ఉన్నప్పుడు ఆ దిశగానే నీ దృష్టి సారించు" అనేది సామెత. ఆ విధంగానే మనం అతనికి సరియైన న్యాయం చేయగల్గినవాళ్లం కాగల్గుతాం.

నీ స్నేహితుడొకడు వికారంగానో, మందగుడిగానో ఉండవచ్చు. కాని ఆతనే క్లాసులో అందరికంటే కష్టించి పనిచేసేవాడు కావచ్చు.

నీ ఉపాధ్యాయుడు నీకు కఠినంగాను, నిష్కర్షగాను కనపడవచ్చు. కాని ఆతనే నీ శ్రేయస్సు కోరేవాడు కావచ్చు.

నీ స్నేహితుడు ఒకడు నీకు ఎంతో విసుగు, చీకాకు కల్గించేవాడే అవచ్చు. కాని వాడే నీకున్న ప్రాణస్నేహితుడేమో...

ఎంతోమంది దుర్మార్గులుగా, బాధ కల్గించేవాళ్లుగా కనిపిస్తారు. కాని వారి హృదయాంతరాళాలలో మనకు తెలియనిది ఏదో ఉంటుంది.

మంచి వడ్రంగి ఎంత పాడైన కొయ్యముక్కనైనా చిత్రిక పట్టి అందు మిగిలి ఉన్న ఏ కొద్దిపాటి కొయ్యబద్దనైనా వెలికి తీసి ఉపయోగిస్తాడు. కాని చేతకానివాడు మొత్తం అంతటినీ

తెలివితక్కువగా పారేస్తాడు. కళాకారుడు కర్రలో అతిమోటైన కణుపుమొక్కనే మనోహర ఆకృతిగా మలుస్తాడు.

– శ్రీమాత

*

సానుభూతి – పరోపకారం

నిస్సంకోచంగా, మనస్ఫూర్తిగా హృదయపూర్వకంగా ఎదటివాని సంక్షేమాన్ని అపేక్షించటం మనం ఆతనికి అందించగలిగే అత్యున్నత సహకారం.

*

దైవానికే వదిలిపెట్టిన వారినెవ్వరినైనా, దేనినైనా పట్టుకుని ఇక వ్రేలాడకూడదు. వారి గురించి లేక దానిని గురించి ఆందోళన అనవసరం. భగవంతునికే వదిలిపెట్టినపుడు చేయవల్సినదేదో ఆయనే చేస్తాడుగా.

*

...నీవు చెప్పిన పరిస్థితి దానంతటదే పరిష్కారమైనది. మంచిదే. ఇది మంచి పురోగతి. ఇక ప్రార్థనల విషయానికొస్తే – ప్రార్థించటం, దాని కనుబంధించి ఉన్న దృక్పథం – ప్రత్యేకించి ఇతరుల కోసం నిస్వార్థంగా చేసే ప్రార్థన – ఇది నిన్ను దివ్యోన్నతశక్తికి ఉన్మీలనం చేస్తుంది – నీవెవరి కొరకైతే ప్రార్థన చేశావో వారిలో తదనుగుణమైన ఫలితం లేకపోయినా కూడా – అనుకూలంగా ఏమీ చెప్పకపోయినా కూడా – ఫలితం ఎప్పుడూ వ్యక్తిగతంగా ఉంటుంది. ప్రార్థనవల్ల దిగివచ్చే దివ్యశక్తికి వారు ఉన్మీలనం చెంది ఉన్నారా, గ్రహణశక్తి కలిగి ఉన్నారా, పరివర్తనకు తగి ఉన్నారా – ఫలితం వీటిన్నిటిపైన ఆధారపడి ఉంటుంది.

– శ్రీఅరవిందులు

*

నిజంగా ప్రేమించటం

ప్రశ్న: శ్రీమాతా! – "నువ్వు నన్ను ప్రేమిస్తే నిన్ను నేను ప్రేమిస్తాను" అనేది ఎలాటి ప్రేమ?

"నువ్వు నన్ను ప్రేమిస్తే నిన్ను నేను ప్రేమిస్తాను" – సరిగ్గా ఇదే మనుష్యులు చెప్పేది. మానవులు తమ ప్రేమను వ్యక్తీకరించే ధోరణే ఇది. మరికాస్త ముందుకు వెళ్లి గమనిస్తే దైవం విషయంలో కూడా మనుష్యుల ధోరణి ఇలాగే ఉంటుంది. "నీవు నా కోర్కెలు తీరుస్తే నీవు నన్ను ప్రేమిస్తున్నావు అనుకుంటాను. నిన్ను కూడా ప్రేమిస్తాను. నాకు కావల్సినది నీవు ఇవ్వకపోతే నువ్వు నన్ను ప్రేమిస్తున్నావని అనుకోను. నిన్నసలు ప్రేమించనే ప్రేమించను" – ఇది వ్యాపారధోరణితో కూడిన ప్రేమ వ్యవహారం...

ప్రశ్న: కాని, "నీవు నన్ను ప్రేమించకపోయినా నిన్ను నేను ప్రేమిస్తాను" – అంటే?

ఇది కొంత నయం. ఇంకా మెరుగైన విషయం ఏదో తెలుసా? నువ్వు ప్రేమింపబడుతున్నావా లేదా అనే ప్రసక్తే లేకపోవటం. నిజమైన ప్రేమకిది ఆరంభం. ప్రేమించటం ప్రేమించటం కోసమే – ప్రతిస్పందన కోసం ఎదురుచూడకుండా. షరతులతో కూడుకున్నది ప్రేమ కాదు. ప్రేమిస్తున్నావు, అంటే, ప్రేమించకుండా ఉండలేవు – కాబట్టి. One loves because one loves – అంతే. నిస్వార్థప్రేమ ఇది. మిగిలినదంతా వ్యాపారమే. నిజమైన ప్రేమ కానే కాదు. లెక్కలు కట్టి, పథకం ప్రకారం ప్రేమించే ప్రేమ వ్యాపారంకాక సిసలైన ప్రేమ ఎలా అవుతుంది? మీకిది ఇప్పుడు బోధపడకపోవచ్చు. కాని ఎప్పటికైనా మీకిది తెలియకపోదు.

మనుష్యులు ప్రేమ గురించి చేసేది మిగిలినది ఏదైనా, అది శ్రేష్ఠమైనదిగా ఉండదు. ఎన్నో నీచవిషయాలకు దారితీసేదిగా ఉంటుంది. – అసూయ, ఈర్ష్య, ఇంకా ప్రబలమైన స్వభావాలలో, ద్వేషం – దాకా సాగుతుంది. స్వల్పంగా ప్రారంభమవుతుంది –

ప్రేమించటానికి ఒక కారణం కావాలనిపిస్తుంది. ప్రేమించినవ్యక్తికి తాను ప్రేమింపబడినట్లు తెలియాలి. భగవంతుని విషయంలో కూడా ఇదే పరిస్థితి. తన ప్రేమను భగవంతుడు గుర్తించాలి. ఇదే పతనానికి ఆరంభం. వాస్తవం తెలుసుకోడు. ఆ ఆలోచనే రాదు.

ప్రేమయే. ప్రేమించటమే. మరొక ఆలోచన రానే రాకూడదు. అంతే. సమగ్రమైన ప్రేమతో ప్రేమించినపుడు తీవ్ర ఆనందం కలుగుతుంది.

సాధారణ ప్రేమ నధిగమించి నిజమైన ప్రేమ కలిగి ఉండటానికి చాలా దూరం పయనించాలి. చాలా చాలా దూరం వెళ్లాలి.

సాధారణ మానవచైతన్యంలో ఇది కల్పించే వికృతాల గురించి నేను ప్రస్తావించటం లేదు. ఉత్తమ పరిస్థితులలో ప్రేమ యొక్క స్వరూపస్వభావాలను గురించి మాట్లాడుతున్నాను. పరస్పర ప్రేమ గురించి పట్టించుకోకుండా ఎంతమంది ఉండగలరో నాకు తెలియదు. నన్ను ప్రేమిస్తే నిన్ను ప్రేమిస్తాను – అనేది నిమ్నస్థాయి. అధమమైనది. ఇంకా నికృష్టస్థాయికి చెందిన ప్రేమ – నన్ను ప్రేమించు, తర్వాత నిన్ను ప్రేమించటం సంగతి ఆలోచిస్తాను – అనేది. నేను ప్రస్తావించేది – the need of reciprocity; that is the first step of the descending scale. ఊర్ధ్వగమనమునకు ఇది తొలిమెట్టు.

మీరింకా చిన్నవాళ్లు కదా. మున్ముందు తెలుసుకుంటారు.

*

బాహ్యమైన మానవప్రేమస్వరూపాలను చొచ్చుకొనిపో

ప్రశ్న: దివ్య అనురాగ చైతన్యాన్ని పొందటానికి ఇతర ప్రేమలకి స్వస్తి చెప్పాలని అంటారు. సాధారణ అనురాగాలు మనలను గాఢంగా అంటిపెట్టుకొని ఉంటాయి. వాటిని వదుల్చుకునే అత్యుత్తమమార్గం ఏది?

ప్రేమ బాహ్యరూపంతో సంతృప్తిపడకుండా దానికి మౌలికమైన ప్రేరణ ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. అప్పుడు బాహ్యరూపం శిథిలమై దానికి వెనుకనున్న దివ్యప్రేమతో సంసర్గం కలుగు

తుంది. అదే అత్యుత్తమ మార్గం. ఒకటి కనుగొనేందుకు వేరొకటి వదల్చుకోవటం అంత సులభం కాదు. అసాధ్యమనే చెప్పాలి. మానవస్వభావం పరిమితమైనది. వైరుధ్యాలతో కూడుకున్నది. వేర్పాటుస్వభావం కలది. అందుచేత బాహ్యానురాగాలను పూర్తిగా నిరాకరించగలిగే పరిస్థితికి రాగలిగినపుడు, ప్రేమించగలిగే శక్తినంతటినీ పోగొట్టుకునే ప్రమాదపరిస్థితి రావచ్చు. పాషాణంగా మారే అవకాశం ఉంది. తిరిగి ప్రేమించగలిగి ప్రేమను అభి వ్యక్తీకరించగలిగే సామర్థ్యం మేల్కొల్పేటందుకు ఎన్ని సంవత్సరాలు, శతాబ్దాలు వేచి ఉండవలసి వస్తుందో!

కాబట్టి నీలో ప్రేమ ఉద్భవించినపుడు – దాని స్వరూప, స్వభావాలేమైనప్పటికీ – దాని ద్వారా దానియొక్క బాహ్య ఆకృతిని చొచ్చుకొని, వెనుక నిక్షిప్తంగా దాని ఉనికికి ఆధారమై ఉన్న దివ్యసూత్రాన్ని కనుగొనాలి. ఇది సహజంగా ఎన్నో ఆటంకాలతో కష్టాలతో కూడుకుని ఉన్నది. అయినా, ఇది అతిసమర్థవంతమైనది. అపసవ్యంగా ప్రేమిస్తున్నామని అసలు ప్రేమించటమే మానివేయటంకంటే సవ్యంగా ప్రేమించటం శ్రేయోదాయకం కదా!

ఉదాహరణకు – వ్యక్తుల మధ్య ప్రేమ, పిల్లలపై తల్లిదండ్రుల ప్రేమ, సోదరసోదరీల మధ్య ప్రేమ, స్నేహితుల, ప్రేమికుల మధ్య ప్రేమ – అంతా స్వార్థము, అజ్ఞానము మొదలైన ఎన్నో లోపాలతో, మానవసహజమైన మాలిన్యాలతో కూడుకుని ఉంటుంది. అందుకని అసలు ప్రేమించకుండా ఉండటం సరి కాదు. శ్రీఅరవిందులు చెప్పినట్లు అది కష్టమైనదీ, నిష్ప్రయోజనమైనదీ కూడా. ఇందువల్ల హృదయ కాఠిన్యత పెరుగుతుంది. ఆర్ద్రత లుప్తమైపోతుంది. కాబట్టి ఉన్నతంగా, భక్తిపూర్వకంగా, నిస్వార్థంగా, ఆత్మార్పణతో ప్రేమించటం నేర్చుకోవాలి. ప్రేమకి వ్యతిరేకంగా పెనుగులాడకూడదు. దాని వికృతరూపాలకు – ఈర్ష్య, గుత్తాధిపత్యం, స్వంతం కావించుకోవాలనే కోరిక, మమకారం – వీటికి వ్యతిరేకంగా పెనుగులాట ఉండాలి. నీ ఇష్టాయిష్టాలను ఎదుటివారిపై బలవంతంగా రుద్దాలనుకోకూడదు. ఒకరికి ఇవ్వటంలోనే ఆనందం తప్ప స్వీకరించటంలో కాదు అని తెలుసుకో

వాలి. ఒకరిని ప్రేమించటంలోనే నీకు సంతృప్తి. వారి నుంచి ఆశించే ప్రతిస్పందనలో కాదు. నీ ప్రేమానురాగాలు ఇతరులకు పంచియివ్వటంలోనే నీకు ఆనందం. ప్రతిస్పందన కొరకు ప్రేమించటంలోనే ప్రేమకు ఆనందం.

ఈ దృక్పథంతో ఈ భావనలో ముందడుగు వేస్తూ పురోగమిస్తే, ఏదో నాటికి ప్రేమ వ్యక్తిగత వ్యవహారం కాదని, ఇది విశ్వజనీనమైన భావన అని, ఇది నీ ద్వారా చక్కగా అభివ్యక్తమవుతుందని తెలుసుకుంటావు. ఇది నీ అంతస్తత్వంలో దివ్యమైనదిగా నీకు తెలుస్తుంది.

నిస్వార్థం మొదటి అడుగు, ఇది ఎవరికైనా ఒకటే – యోగంలో ఉన్నా, లేకున్నా. నిస్వార్థప్రేమ నిజమైన ప్రేమకి ప్రాతిపదిక. ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా సమర్పణ భావం ఉండాలి. మొరటు స్వార్థజీవనాన్ని వదిలి, తన్ను తాను అధిగమించటానికి ఈ క్రమశిక్షణ ఆవశ్యకం.

యోగానికి సంబంధించి ఇంకా కొంత చెప్పాలి. ముందు చెప్పినట్లు పరిమితమైన మానవప్రేమ నధిగమించి ముందుకు దూసుకుపోయి, దానికి ఆవల ఉన్న దివ్యప్రేమ సూత్రాన్ని కనుగొనాలనేదే – అది. ఇది ఉత్తమమైనది. హృదయంలో ఆర్ద్రతకి చోటులేకుండా కాఠిన్యతను పెంచుకోవటం సరి కాదు. ఇది కష్టతరమే, అయినా అన్ని విధాలా శ్రేష్ఠమైనది. తన ఇచ్ఛను ఇతరులపై రుద్ది బాధపెట్టడం కన్న నిశ్చలంగా వాళ్ల మానాన వాళ్లని వదిలివేయటం మేలు. ఉన్నత సామరస్య జీవనానికి, సాధారణ జీవితంలోనూ కూడా ఇదొక ముందడుగు.

*

మానవప్రేమ – దివ్యప్రేమ

దైవాన్ని నిజంగా పరిపూర్ణంగా ప్రేమించినవాడు దైవసృష్టిని, ఆయన సృష్టించిన జీవులను కూడా ప్రేమిస్తాడు. ఆయన సృష్టించిన ప్రాణులలో కొన్నిటిని సహజంగానే మరింత ఎక్కువగాను, ప్రత్యేకంగాను ప్రేమిస్తాడు. అయినా అక్కడ అప్పుడు అది స్వార్థ

ప్రేమ అవదు – సాధారణ మానవప్రేమవలె. ఈ ప్రేమ ప్రతిఫలాపేక్షలేని నిస్వార్థప్రేమ కదా మరి!

ప్రేమించటంలో పొందే ఆనందం కోసం ప్రేమించటం, శాంతి సంతోషకరజీవనానికి అత్యున్నతమైన నియమం. సర్వభూతనివాసియైన దైవాన్ని ప్రేమించటమే అవుతుందది.

దైవము కోరినదే తానూ కోరుకోవటం దివ్యప్రేమకి పరాకాష్ఠ. అప్పుడే పరిపూర్ణప్రశాంతత.

*

దైవమును ప్రేమించటం తెలిసినవానికి ఇతర రకాలైన (ప్రాపంచిక భౌతిక) ప్రేమలన్నీ అస్పష్టంగా, అహంకారపూరిత, అల్పత్వ అజ్ఞానసమ్మిశ్రితంగా ఉంటాయి. అవి ఆధిపత్యం, ఏలుబడి కోసం పెనుగులాడేవిగా ఉంటాయి. దురవగాహన, తెలివితక్కువతనంతో చిరచిరలు, ఘర్షణలతో కూడి ఉంటాయి.

తాను ప్రేమించిన దానివలె తానుకూడా తయారవుతాడు అనేది అందరికీ తెలిసిన నిజం. కాబట్టి నువ్వు దివ్యంగా ఉండాలనుకుంటే దైవాన్ని ప్రేమించు. దైవంతో ప్రేమను పంచుకున్న వానికే, సాధారణప్రేమ ఎంత నిస్సారంగా మందకొడిగా, దుర్బలంగా ఉంటుందో తెలుస్తుంది. దైవప్రేమగా దానిని మార్చుకోటానికి ఏ కఠోరనియమం అయినా, అది ఎంత దీర్ఘము, తీక్షణము అయినా కష్టం అనిపించదు.

వైభవోపేతమైన దివ్యప్రేమతో అనుబంధాన్ని దైవంపై నిలిపి ఉంచుకున్నప్పుడు ఇతరులతో నీకు ఉన్న అనుబంధాలు మార్పుచెందుతాయి. సాధారణప్రేమ స్థానంలో నిలకడతో స్థిరమైన నిస్వార్థప్రేమను నీలో నింపుకుంటావు. ప్రతిఫలాపేక్ష ఉండదు. కృతజ్ఞత, పురస్కారం, గుర్తింపు – వీటి కోసం దేవిరింపూ ఉండదు.

ఇతరులు నీ పట్ల చూపే నిరాదరణ నీకు పట్టదు. ఆగ్రహాం ఉండదు. నీలోని స్వచ్ఛమైన ప్రేమతో దైవాన్నే నీకు న్యాయాధిపతిగా నిర్ణయించుకుంటావు. ఇతరులకు నీపై ఉన్న అపోహాలు,

దురభిప్రాయాలు – వీటి నుంచి కాపాడవల్సినది దైవమే అని భావిస్తావు.

హర్షామోదాలను, సహకార సద్భావాలను భగవంతుని నుంచే, అర్థించి అందుకుంటావు. నీ దుఃఖాలకు ఉపశమనం ఆయన నుంచే నీకు లభిస్తుంది. ఆయనే నీకు మార్గదర్శి. తత్తర పాటు, వైఫల్యాలు, అలసట – ఇలాటప్పుడు ఆయనే నిన్ను ఉద్ధ రించి తన అనురాగహస్తాలలో ప్రశాంత మధుర ఉపశమనం కల్గించే ఆయన ఆలింగనంతో నీ సేద తీరుస్తాడు.

*

పరోపకారము

పరపీడన ఆధ్యాత్మికసాధనకు విరుద్ధం. ఒంటరి మార్గంలో సాధన ఒక రకమైన అహంకారయుతమైన విధానం. నిన్ననుసరించే వాళ్లెవ్వరూ లేనపుడు మాత్రమే ఒంటరిమార్గంలో విముక్తి. ఇత రులను నీతో కూడా ముందుకు తీసుకుని వెళ్లటానికి నీ సంసి ద్ధత వ్యక్తం చేయాలి. ఇది నీకు భారమైనపుడు అది భగవద నుగ్రహాఫలితం. భగవదర్పణలో నీ చిత్తశుద్ధికి పరీక్ష. భగవదను గ్రహం, అది అందుకోగలిగే నీ సామర్థ్యం, నీ చిత్తశుద్ధికి అను గుణంగా ఉంటుంది.

దైవం పట్ల, ఇతరుల పట్ల నీ కర్తవ్యం

దైవము పట్ల నీ కర్తవ్యము, సమాజము, కుటుంబముల పట్లకంటె కూడా పవిత్రమైనది. ఇది చాలావరకు పూర్తిగా అపార్థం చేసు కోవటంగాని, విస్మరించటంగాని జరుగుతోంది. అందుకే ఇది మరింతగా పునీతమైనది.

*

భగవంతునికి ఆత్మసమర్పణ కావించుకున్నవానికి తన సమర్ప ణను ఇతోధికంగా పవిత్రీకరణం, పరిపూర్ణం చేసుకుంటూ ఉండ టంకంటే మరి వేరే కర్తవ్యం ఏమీ ఉండదు. ప్రపంచము, ప్రజలు ఎప్పుడూ కూడా మానవ సముదాయంపట్ల తమకు ఉన్న కర్త

వ్యానికే – దైవముపట్ల కంటె – ప్రాధాన్యతనిస్తారు. దైవం పట్ల కర్తవ్యాన్ని అహంభావంగా నిందిస్తారు. వాస్తవ దివ్యానుభవం లేనపుడు వారంతకన్న మరేమీ చేయలేరు. ఇది వారి అజ్ఞానం తప్ప మరేమీ కాదు. దైవం దృష్టిలో వారి అభిప్రాయానికి విలువ లేదు... ఇచ్ఛ శక్తిహీనము. వాళ్లని ఒప్పించే ప్రయత్నం అనవసరం. నీవు మాత్రం చలించకూడదు. నీ పవిత్ర అంతరంగరక్షణ ఆశ్రయంలో జాగరూకుడవై దైవసహకారాన్ని, రక్షణకు, మార్గదర్శకత్వాన్ని, ఆమోదాన్ని అపేక్షిస్తూ వేచి ఉండాలి. దైవసహకార ఆమోదాలు ఉన్నవని నీకు తెలిశాక, ప్రపంచం అంతా కలిసి నీకు ఎదురు తిరిగినా నీకు ఏమీ కాదు.

మరి, మానవజాతి తన మనుగడను వ్యవస్థీకరించుకోవటంలో తన సమర్థతను నిరూపించుకోలేదా? ప్రభుత్వాలు మారుతున్నాయి; పాలనా విధానాలు మారుతున్నాయి; శతాబ్దాలు గడుస్తున్నాయి; కాని మానవుని వ్యధ శోచనీయంగా యథాతథంగానే ఉంది. మనిషి మారనంతవరకు, అంధత్వం, అజ్ఞానం, ఆధ్యాత్మిక అనాసక్తత, అలాగే ఉన్నంతవరకు, మానవక్షోభ అలాగే ఉంటుంది. ప్రకాశవంతమైన చేతన కలిగిన రూపాంతరీకరణం – ఇదే. మానవునికి వాస్తవమైన పురోగతి. హేతువాదం ప్రకారం ఆలోచించినా కూడా మనిషికి ప్రాథమిక కర్తవ్యం దివ్యచైతన్య అన్వేషణ, అనుభవం.

*

దివ్యప్రేమ

దైవాన్ని యెరుకపర్చి భౌతికజీవనాన్ని దివ్యజీవనంగా రూపాంతరీకరించాలని దైవాన్వేషకులుగా ఈ ప్రపంచంలోనికి వచ్చినవాళ్లలో కొంతమంది దివ్యప్రేనును మరింత పరిపుష్టం చేసి స్వచ్ఛంగా అభివ్యక్తీకరించారు. అలాటివారిని ప్రజలు అపార్థం చేసుకున్నారు. ప్రేమంటే తెలియని కఠినులుగా నిరశించారు. అయినా వారిలో దివ్యప్రేమ ఉన్నది. అది బాహ్యంగా భౌతిక మానవస్థాయిలో కనపడకపోవచ్చును. మూలాధారస్థాయిలో ఉన్నది. భావా

వేశ దౌర్బల్యాన్ని ప్రేమగా మనుష్యులు భావిస్తారు. దివ్యావేశ మైమరుపుతో ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా ఆత్మార్పణ చేసుకొనటం అనేది సాధారణ మానవుల అవగాహనకు అతీతమైనది. భావా వేశ కలగలుపు లేకపోతే దానిని వారు కఠినమైనదిగా ఉదాసీన మైనదిగా భావిస్తారు. ఉన్నతోన్నత అత్యంత తీవ్రస్థాయి (దివ్య) ప్రేమావేశశక్తిని వారు గుర్తించలేరు.

*

నీ అన్వేషణ, స్వచ్ఛమైన ఆకాంక్ష, అర్పణ భావస్ఫూర్తి కలిగి ఉండాలి. ఇది అంత సులువుగా సాధ్యం కాదు. నీకు నీవై ఈ దివ్యప్రేమను ఆకాంక్షించాలి. నిన్ను నీవు సూటిగా చిత్తశుద్ధితో శోధన చేసుకోవాలి. నీవు అపుడు (దివ్య) ప్రేమను గురించి ఆలోచించటం మొదలుపెట్టగానే నీ అంతరంగంలో కలవరం సుళ్లు తిరుగుతుంది. నీలోని ఆకాంక్ష ప్రతిస్పందనలను అభిలషి స్తుంది. ఇందుకు యోగమార్గంలో పురోగమనం ఉండాలి. ప్రాణిక అంతస్తత్వ స్పందనల తాలూకు కాలుష్యం దివ్యప్రేమకు సోక కూడదు. శ్రద్ధాళువులైన మానవుల అనుభవం ఆధారంగా నేను చెప్తున్నాను. ఇపుడు నీవు ఉన్న పరిస్థితిలో దివ్యప్రేమ స్పర్శ మంచుకన్న చల్లగా ఉంటుంది. ఎంతో సుదూరము, మహోన్న తము అనిపిస్తుంది. పర్వతశిఖరాగ్రంపై గడ్డకట్టుకొని ఉన్నట్లుగా ఉండి ఊపిరాడదు. చైత్యపురుష లేక ప్రాణికస్పందనల ఆచ్ఛా దన లేకుండా మానవులికి దివ్యప్రేమానుభూతి కలుగదు. (దివ్య) కృపానుభూతి కలుగుతుంది. అదైనా ఎంతో స్వచ్ఛమైనది, సము న్నతమైనది. సుదూరమైనది. శ్రమతో కృప అనుభవైకవేద్యమౌ తుంది. దివ్యప్రేమానుభూతి పొందటం మాత్రం కష్టం.

*

....నీలోని చైత్యపురుషుని కనుగొనాలి. అప్పుడే నీకు దివ్య ప్రేమ అంటే ఏమిటో తెలిసేది. దివ్యప్రేమ సంసర్గాన్ని నేరుగా పొందే యత్నం చేయకూడదు. ఎందుచేతనంటే అది ప్రాణిక సత్వకామనగా నిన్ను ముందుకు తూలతోస్తుంది. నీవు తెలుసు కోలేవు. ప్రాణిక కామనే అది.

నీ చైత్యపురుష సత్వ సంసర్గానికి నీవు కృషి చేయాలి. ముందు ఇది నీవు తెలుసుకోవాలి. చైత్యపురుష చైతన్యంలో స్వేచ్ఛగా విముక్తి పొందినపుడు సహజంగా దానంతట అదే నీకు దివ్యప్రేమ ఏమిటో గ్రాహ్యమవుతుంది.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: కర్రా వెంకటేశ్వర్లు

సమాచార పత్రం

అధ్యయన శిబిరం: శ్రీఅరవిందుల గీతావ్యాసాలు గురించి డా॥ యం.వి. నడ్కర్ణిగారు అధ్యయన శిబిరాన్ని ఏప్రిల్ 26 నుంచి 5 మే 2007 వరకు పాండిచేరి బీచ్ ఆఫీసుదరి నిర్వహిస్తున్నారు. ఎప్పటిలాగే ప్రతిదినము ఉ. 9 నుంచి 11.45 వరకు, మధ్య ఒక అరగంట విరామంతో కార్యక్రమం జరుగుతుంది. అందరూ ఆహ్వా నితులే.

నొ౦డా (ఉ.ప్ర): బ్రాంచివారు '*శ్రీఅరవింద శిక్షణా నికేతన్.*' పేరుతో పాఠశాలను బలహీనవర్గాల పిల్లల కోసం శ్రీమాత సమాధిరోజు నవంబరు 17, 2006 న తెరిచారు. ఛైర్మన్ శ్రీఅర విందసొసైటీ శ్రీ ప్రదీప్ నరంగ్‌గారు ప్రసంగించారు. అదే రోజున ఢిల్లీ బ్రాంచిలోనూ వారు ప్రసంగించారు.

గుల్బర్గా (కర్ణాటక) బ్రాంచివారు స్వర్ణోత్సవాల సంద ర్భంగా నవంబరు 16, 2006 న సెదామ్ (గుల్బర్గా జిల్లా) లో నూతన కేంద్రాన్ని స్థాపించారు.

అంబాలా (హర్యానా) బ్రాంచివారు 17.12.2006 న 'విశాల్ హిందూసమ్మేళన్' సందర్భంగా అంబాలాలో పుస్తకాలు, అగర్బత్తీ విక్రయ కేంద్రాలు తెరిచారు.

అన్నానగర్ (తమిళనాడు) కేంద్రంవారు 'Annaigin Arul Vakkugal 1000' Part I పుస్తక ఆవిష్కరణ కావించారు.